

TIPOGRĀFIJAS STĀSTI.
IZDEVĒJS JĀNIS DŪNIS.

INGRĪDA ZĪRIŅA, VALMIERAS MUZEJS

JĀNI DŪNI PIEMINOT....

- Šogad Valmiera svin 735. pastāvēšanas gadus. Zviedru laikos tirgotāji, pilsētnieki un zemnieki ceļu mēroja pa Lielo Pasta ceļu. 18. gadsimta beigās tas pārtapa jau par pirmo pilsētas ielu – Pasta ielu jeb vēlāko Rigasche Straße (Rīgas ielu). Uz tās atradās tolaik lepnākie veikali un, vēlāk pirmās tipogrāfijas.
- Rīgas ielā no 1917. līdz 1941. gadam darbojās arī grāmatu izdevējs un veikala īpašnieks Jānis Dūnis (1891-1943). Kāds bija viņa dzīves gājums, kurš aprāvās vien nepilnu 52 gadu vecumā, svešumā – tālu no dzimtenes?

SKATS UZ NAMU RĪGAS IELĀ NR.9., TĀ SAUCAMO
DŪŅA MĀJU. A. CAUNES FOTO. SEPTEMBRIS. 2007.G.

CEĻA MAIZE DZĪVEI – VECĀKU DOTAIS DARBA TIKUMS

Jānis Dūnis (no kreisās) ar brāli Kārli un vecākiem
- māti Kristīni un tēvu Juri. 1910.g.

Mūsu stāsta varonis Jānis Dūnis dzimis 1891. gada 22. jūlijā Valmieras apriņķa Ozolu pagastā. Tēvs Juris bijis lauku amatnieks – drēbnieks, māte Kristīne mājsaimniece. Vecākais no dēliem, Kārlis dzimis 1889. gada 11. oktobrī un nosaukts par godu tēva brālim Kārlim Dūnim, kurpniekam Dikļos.

Domājams, ka Jānis tāpat kā vecākais brālis Kārlis pabeidzis vietējo Dikļu draudzes skolu un ievērojot zēna īpašo apdāvinātību, vecāki nolemj sūtīt tālāk skoloties uz tirdzniecības skolu Valmierā.

Lai atbalstītu finansiāli abus dēlus, vecie Dūņi, sākoties Smiltenes – Ainažu šaursliežu dzelzceļa līnijas celtniecībai, pārcēlušies uz pilsētu. Iztiku pelnījuši cepot maizi dzelzceļa strādniekiem. «Pelnījuši labi», tā savulaik stāstīja Jāņa Dūņa dēls Romāns muzeja darbiniekiem 1988.g.

Skolas nama parādes ieeja, 1912.
Pēterpils un Brūveru ielas stūrī

Jānis Dūnis 1902. g. iestājās E. Liepiņa 5.klasīgā vīriešu privātskolā, ar proģimnāzijas kursu, kurā mācījās līdz 1907./1908. mācību gadam.

Starp viņa skolasbiedrs bijis arī vēlākais rakstnieks Pāvils Rozītis, kura biogrāfijas pētnieki nereti mācību iestādi min gan kā – E. Liepiņa privāto proģimnāziju, gan A. Liepiņa tirdzniecības skolu, brāļu Liepiņu proģimnāziju vai vienkārši VALMIERAS TIRDZNIECĪBAS SKOLU.

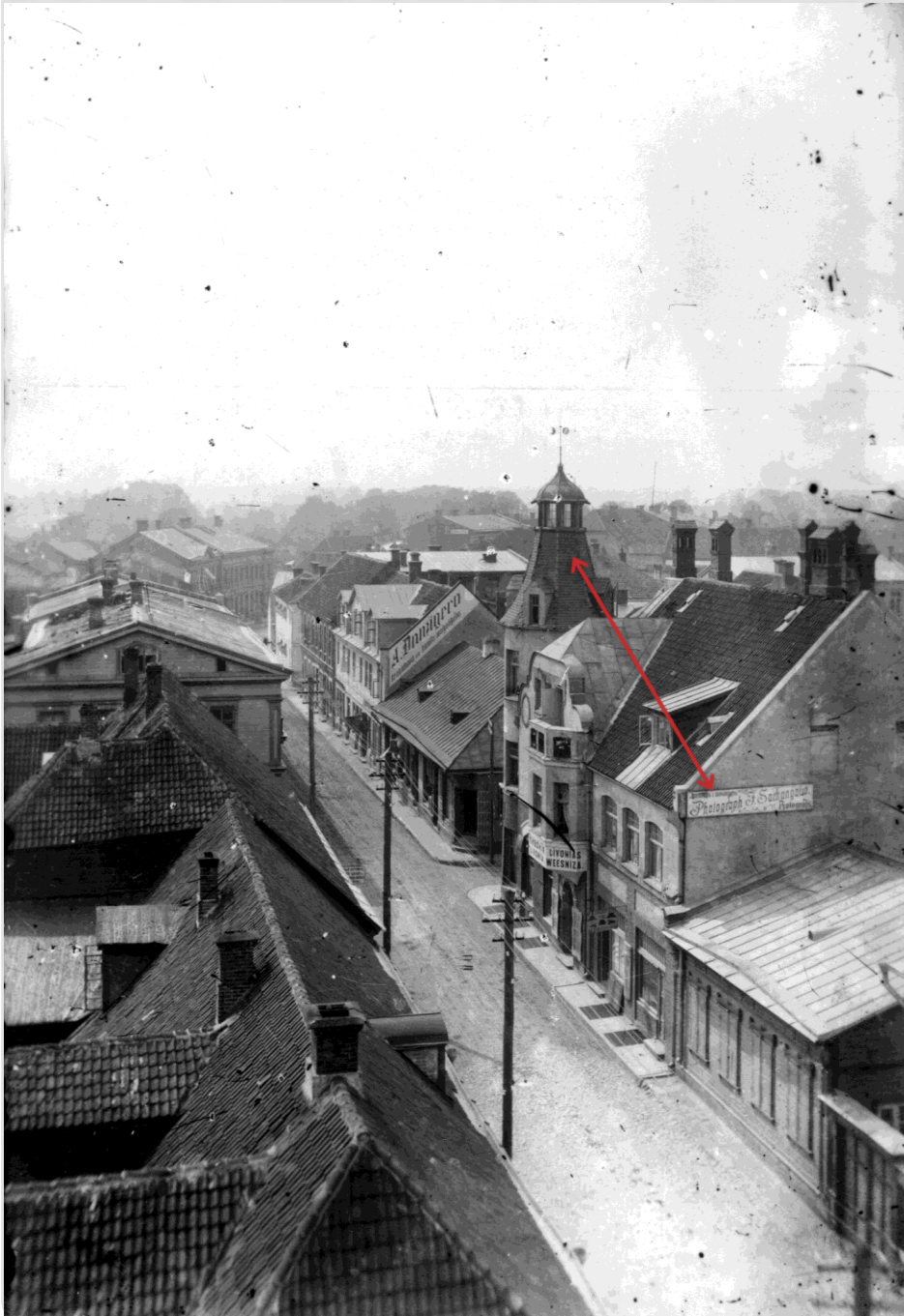
MĀCEKĻA GADI

Jau tūlīt pēc tirdzniecības skolas beigšanas, Jānim nodoms atvērt mazu grāmatu veikaliņu, taču atļauja neesot dota kā politiski nelojālam pilsonim. 1988.g., tiekoties ar Valmieras muzeja darbiniekiem, viņa dēls Romāns stāstīja, ka «tēvs, būdams tirdzniecības skolas audzēknis, bijis Rīgas žandarmērijas neuzticamo personu sarakstā». Tāpēc Jāņa Dūņa lūgums – par grāmatu veikala atvēršanu, noraidīts.

1912. gadā izdodas atvērt gan grāmatu veikalu, gan foto iestādi, taču uz vecākā brāļa Kārļa vārda!

«Vidzemes guberņas Ziņotājā» (1911.g. 25. XI.) publicēts paziņojums, ka «Dūnim Kārlim Jura dēlam atļauts ierīkot foto iestādi Valmierā, Georga ielā 8 un fotografēt Vidzemes guberņā».

Romāns Dūnis precizējis, ka tēvs savulaik, ap 1909./1910.g., amatu mācījies pie Valmieras populārā fotogrāfa un zeltkaļa Jāņa Sarkangalvja (1870-1942), kura darbnīca atradās netālu no Sv. Sīmaņa baznīcas, Rīgas ielā Nr.4., kādreizējās viesnīcas «Livonija» telpās.

LAI VISI ZINĀTU! FOTOGRĀFIJA K. J. DŪNIS JURĢU IELĀ NR. 8., ERIŅA KUNGA NAMĀ - NETĀLU NO GAUJAS TILTA. PIRMĀ STĀVĀ IEKĀRTOTS FOTOATELJĒ UN RĀMĒŠANAS DARBNĪCA.

Ar 8. janvārī šķ. g. atveru Wolmeerā, Jurģu eelā Nr. 8, Eriņa kga namā
(starp Amatneeku un Baltijas Lauksaimneeku Beedribam)

fotografisko darbnīzu.

Izgatawofchu wifus us fotografiju atteezofchos darbus. Speziela ectaiſe palee-
linaſchanai ekas kraſās un tuſchā. Uj wehleſchanos iſbrauzu ari ahrpus mahjam
iſdarit uſaehmumus. Iſdaru ari bilſchu eerahmeſchanu ar labako ſabritu liſstem.
Apſolu mehrenas zenas un apſinigu apſtellejumu iſpildiſchanu.

Augstzeenibā

fotografs **K. J. Duhnis.**

Dom 8. Januar 1912 eröſſue in Wolmar, Georgenſtraße Nr. 8 im Hauſe Erin ein

Photographisches Atelier.

Uebernehme die Anfertigung ſämmtlicher photographiſcher Arbeiten. Speziell
Vergrößerungen in Del u. Tuſche. Auf Verlangen mache auch Aufnahmen außer
dem Hauſe. Bildereinrahmungen mit beſten Fabrik-Leiſten zu ſoliden Preiſen.

Hochachtungsvoll

(26)

Photograph **K. J. Duhnis.**

**Sludinājums ievietots «Wolmarische Anzeiger» (Valmieras Ziņotājs),
1912.g. Nr. 1. (07.01.) Izdevis un iespiedis H. Trey, Wolmar.**

Выпускъ 1912 года
Вольмарской Торговой Школы

К. Немвалыс

К. Заринъ

П. Зунгис

И. Павассаръ

М. Ревалыс

К. Сапраисъ

А. Корвитъ

Т. Удеръ

О. Брамбатъ

М. Стурманъ

И. Цицанъ

А. Сика

А. Ансонъ

О. Оше

И. Ланге

М. Бейцъ

Б. Пузъ

И. Толъбергъ

А. Призге

Valmieras tirdzniecības skolas 1912. gada izlaiduma audzēkņi un pedagogi. Portreti uz Teodora Ūdera zīmēta pamata. Fotografārs Kārlis Dūnis

PA KREISI - ZELMAS ŪDRES (KĻAVIŅAS), GLEZNOTĀJA TEODORA ŪDERA
MĀSĪCAS MEITAS HERMĪNES KĀZU UZŅĒMUMS, AP 1915.G. PA LABI - ZELMA
ŪDERE AR SAVU DZĪVESBIEDRU. FOTOGRAFĒJIS K. DŪNIS, VALMIERĀ.

PA KREISI VALMIERIETIS, TIPOGRĀFIJAS DARBINIEKS EDUARDS SIKSNA. PA LABI - TOREIZĒJAIS BALTIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS BIEDRĪBAS PRIEKŠNIEKS, KAUGURIETIS HERMANIS ENZELIŅŠ. FOTOGRĀFS K. DŪNIS VALMIERĀ.

K. Duhnis

Walmeerā.

FOTOGRAFIJA

K. DŪHNIS
WALMEERĀ

GODALGOTA
WALMEERAS un WALKAS
ISSTAHDES AR PIRMO
GODALGU

Plattes teek usglabatas

PORTREJU
PALEELINASCHANA

YOSHIE GUMIYASUJI PHOTO

K. DŪHNIS
WALMEERĀ.

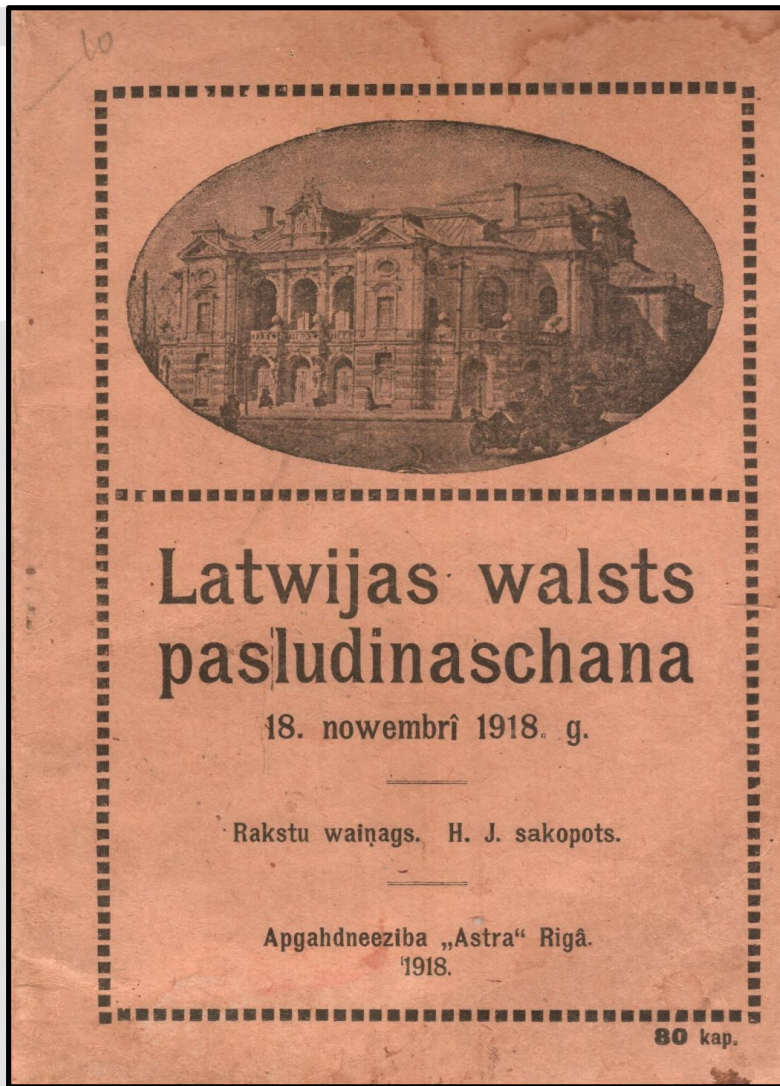
K. Duhnis

Walmeerā.

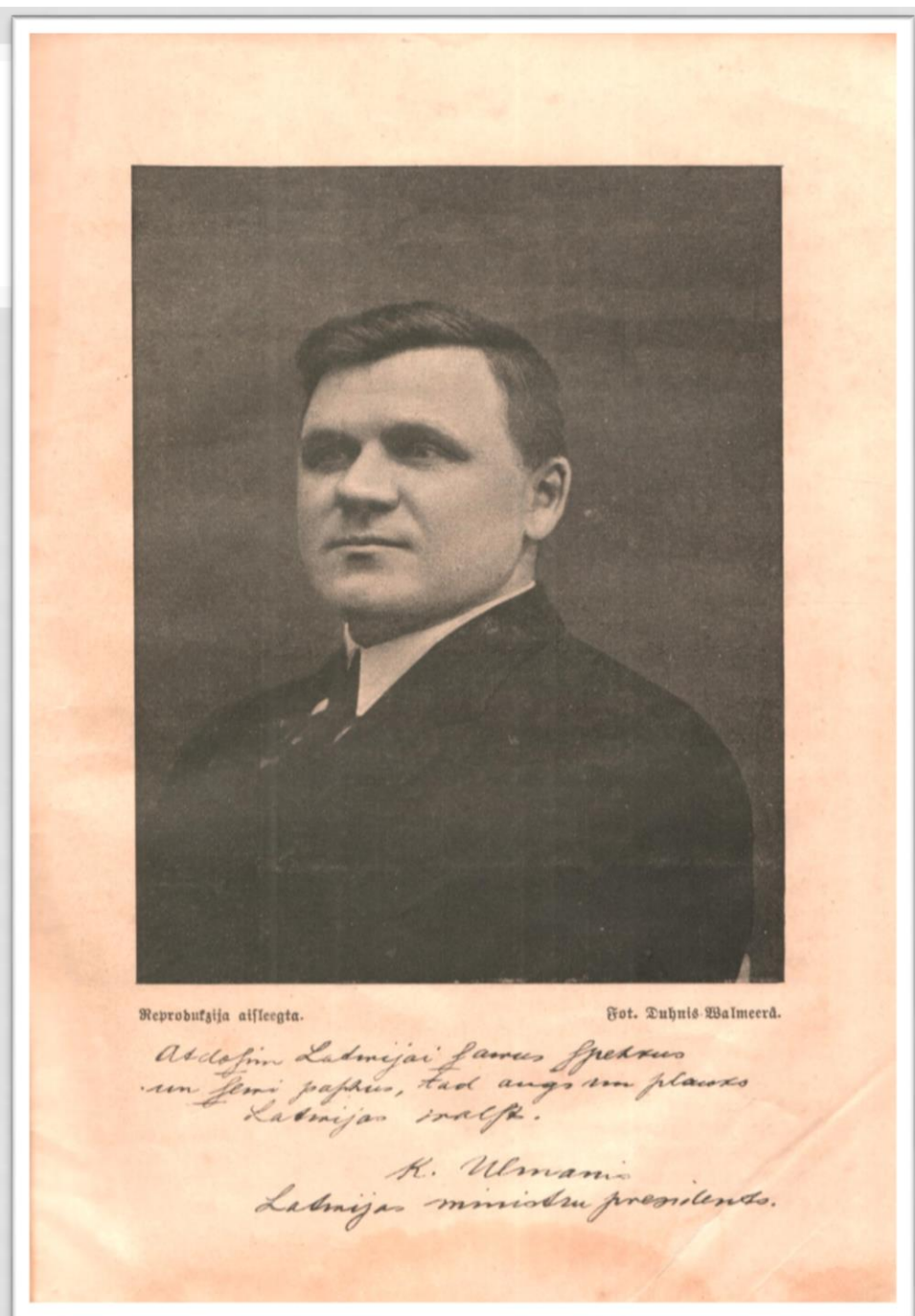

K. Duhnis

Walmeerä.

Jāņa Dūņa fotografētais Kārļa Ulmaņa portrets, domājams tapis laikā no 1913. starp 1917.g. Zem tā vārdi, kas veltīti visiem brošūras lasītājiem – jaunās Latvijas valsts pilsoņiem: «Atdosim Latvijai savus spēkus un sevi pašus, tad augs un plauks Latvijas valsts. K. Ulmanis. Latvijas ministru prezidents»

JĀNIS DŪNIS UN ŠANAS BIEDRĪBA

Kārlis Konrāds – grāfs Miķelis Amālijas
dēls Vanags, Šanas biedrības virsaitis.

«Par tās sākumu uzskata 1910. gadu. To izveidoja grupa Valmieras jauniešu, galvenokārt veikalu kalpotāji, kuriem patika bohēmisks dzīves veids un bija prieks un spēja «paķert uz mušpapīra» toreizējos Valmieras varas vīrus, lai pēc tam par izāzētajiem pie alus gāzes krietni izsmietos.

Sākumā šis pulciņš saucies – «Jaunības vilnis», bet drīzumā pārdēvējies par Šanas biedrību.»

(Briedis A. Jokupēteris – tā ir Dieva dāvana. // Kārklīņš J. Latviešu Pūcesspieģelis. Valmiera, 1993. -383.lpp.)

PAŠU PUIKAS, PAŠU KAROGS!

- «Šanas» biedrībā bez paša priekšnieks Kārļa Konrāda darbojās vēl citi līdzbiedri: vēlākais Valmieras pilsētas galva, Saeimas deputāts Eduards Radziņš, grāmatnieks Jānis Dūnis, veikalu darbinieki un mācekļi: Pēteris Ķepītis, Kārlis Priede, noliktavas pārzinis Jēkabs Dzērve, mehāniķis Roberts Māliņš, kasieris Jānis Freidenbergs, literāts, vēlākais grāmatas «Latviešu Pūcesspieģelis» autors Jānis Kārkliņš, provizori Edgars un Arnolds Krēsliņi, mākslinieks Dāvids Draule un gleznotājs Eduards Brencēns, pēc kura zīmējuma tika izgatavots **biedrības karogs**» (Briedis A. Jokupēteris – tā ir Dieva dāvana. // Kārkliņš J. Latviešu Pūcesspieģelis. Valmiera, 1993. -384.lpp.)

1.r. no kreisās: Jānis Dūnis, Jānis Dzērve, Arnolds Krēsliņš, Virsaitis, Filholds, Eduards Radziņš.
2. r. no kreisās: Pēteris Ķepītis, Kārlis Priede, Ed. Āboliņš, Edgars Krēsliņš, Roberts Māliņš, Jānis Freidenbergs

SKATS UZ VALMIERAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS NAMU.

Jānis Dūnis Valmieras Latviešu biedrībā iegrāmatots ar Nr.51. Kā lasāms protokolu grāmatā (1909 – 1917) : «1912. gada 6. marta priekšniecības sapulces 9. darba kārtības punktā ir jaunu biedru uzņemšana : Konstantīns Krēsliņš, tirgotājs Valmierā, Jānis Ozols, tirgotājs Valmierā, Mārcis Tamsons, mājas īpašnieks Valmierā, Jānis Dūnis, fotogrāfs Valmierā, 5. Pēteris Cīrītis, tirgotājs Valmierā» Vēlāk J. Dūnis kopā ar dzīvesbiedru Emmu kļūst par mūža biedriem. LVVA, 3068.f., 1.apr., 6., 6.l.- 24.lp.

Vēsturisks foto. Šanieši kopā ar Baltijas lauksaimniecības biedrības instruktoru, agronomu Kārli Ulmani Stāvajos krastos pie Gaujas, Valmierā. 2. no labās apriņķa priekšnieka kancelejas darbinieks Kārlis Dūnis, 1. un 2. no kreisās – fotogrāfs Jānis Dūnis ar brālēnu Valdemāru Dūni, vēlāko luterāņu mācītāju, grāmatnīcas vadītāju Rīgā. 1913.g. No Baltijas centrālās bibliotēkas krājuma

I. PASAULES GADI

Jāņa Dūņa paraksts

No kādreizējā, Kurlmēmo skolas pedagoga Aleksandra Pārupes atmiņām (Rīga, 1968.): «Pēc smaga ievainojuma Karpatu frontē, mani nosūtīja uz Latviešu strēlnieku Rezerves pulkā Tērbatā, kur pārzināju vairākas kancelejas un noliktavas. 1916. gada rudenī pulku pārcēla uz Valmieru. Sekmīga darbu veikšanai centos savākt jaunus cilvēkus, kas negribēja izpelnīties ordeņus, bet prata un gribēja strādāt. Starp šiem jaunekļiem bija arī Jānis Dūnis.

1916. gadā jau sākās armijā dažādas nebūšanas, laupīšanas. Noliktavām bija jāved no armijas intendantūras dažādi produkti un priekšmeti. Lai pa ceļam neizlaupītu, katrā ešelonā vienā vagonā atradās katrā pieturā - bet pieturās daudzviet stāvēja ešeloni ilgāku laiku, te nu Jāņa Dūņa komanda apsargāja ešelonu, gādāja arī, lai ešelons brauktu tālāk, lai ilgi nestāvētu stacijā. Varēju būt mierīgs, jo komanda bija drošās rokās. Pa visu laiku, līdz 1918. gadam, nebija neviena gadījuma, ka būtu kaut kas noticis».

Nams Valmierā, Rīgas ielā Nr. 21.

Celts uz kādreizējā zemes gabala Nr.89., īpašnieks bijis Valmieras vācu tautības pilsonis Voldemārs Dross, kurš savukārt pirms tam zemi īpašumā iegādājies no Pandilas Mihailova Artemova mantiniekiem.

1911.g. V. Drosa mantinieki šo īpašumu pārdod Valmieras tirgotājam, latvietim Mārtiņam Pētera dēlam Kreišmanim.

1917.g. 26. I. Mārtiņš Kreišmanis šo īpašumu dāvina Ozolu pagastā dzimušajam zemniekam Jānim Jura dēlam Dūnim. *LVVA, 1615.f., 2.apr., 2180.l. -1., 76.lp.*

Valmiera. Skats uz Rīgas ielu, 1918.g. novembris.

1916./1917.G. VALMIERĀ UN TUVĒJĀ APKĀRTNĒ BIJA IZVIETOTAS LATVIEŠU REZERVES STRĒLNIEKU BATALJONA DAĻAS. PIEPRASĪTAS KĻUVA PASTKARTES AR STRĒLNIEKU TEMATIKU. ZĪMĒJUMU AUTORS MĀKSLINIEKS EDUARDS BRENCĒNS.

Не весь я твой — меня зовут
Иная жизнь, иная грезы . . .
От нихъ меня неотрвать
Ни ласки жаркія ни слезы.

Надсовъ.

Издание К. Дунисъ, Вольмаръ.

ОТКРЫТОЕ ПИСЬМО. — CARTE POSTALE.

Для адреса.

Р. 10
42968

ATKLĀTNES AR MĀKSLINIEKA EDUARDA
BRENCĒNA ILUSTRĀCIJĀM. APGĀDĀJIS
KĀRLIS DŪNIS, VALMIERĀ. 1917.G.

Schogad kuhtra ir mihlestiba!
Un tēks top druhms.
Gad saldakais tvaiks
Man tabakas duhms!
Meiteni ismainiju pret pihpiti,
Par spitschkam atdewu knihpiti.

Poruks.

Rahdas man behribas suduichās ainas,
Seedichas lejas... tichalojoichs strauts!
Ka meitenes pulkos rotalas, lihgo
Un Jahrauguns kalnos pahr lejām twhihgo...

U! prečkichu tehwwu lemes dehli,
Mums atpilhdejis flawas rihts!

AR GRĀMATU VEIKALU VIEN NEPIETIEK. BRĀĻI 1917. GADĀ NOPĒRK TIPOGRĀFIJU

K. Duhnis
grāmatu un rakstamlektu
veikals Valmierā
veedabvē wairumā un masumā

pašta,	kladeš,
rakstamu,	burtnīzas,
sihmejamo,	tonwertus,
pihpejamo,	tinti.
papirus,	sihmukus,
	spalwas.

Kreewu un latweeschu rakstneeku
kopotus rakstus
gihstos sehjumos.

Skolas grāhmetas,
kreewu un latweeschu uniwersalās bibliotetas,
paštarču un poešiju albumus,
pantiu un mahtflaas kartes un z.

Fotografeem
veedabwaju par mehrenam zenam

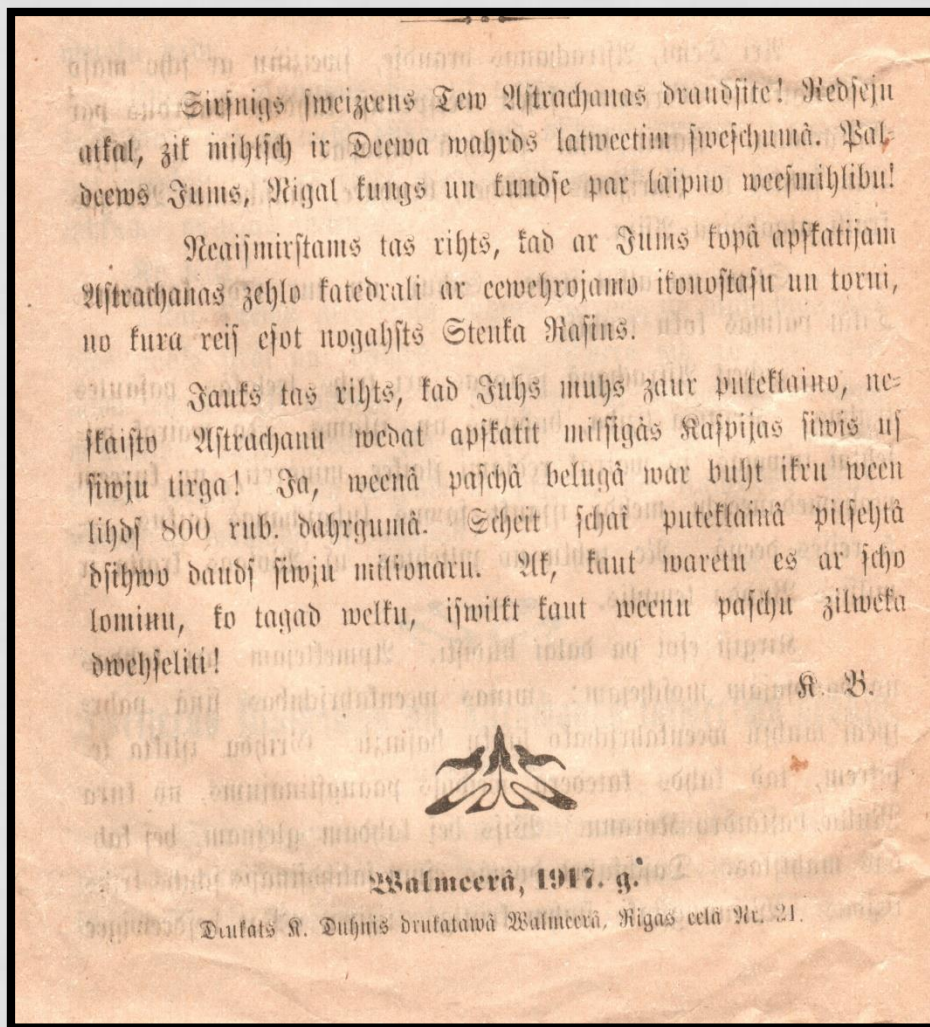
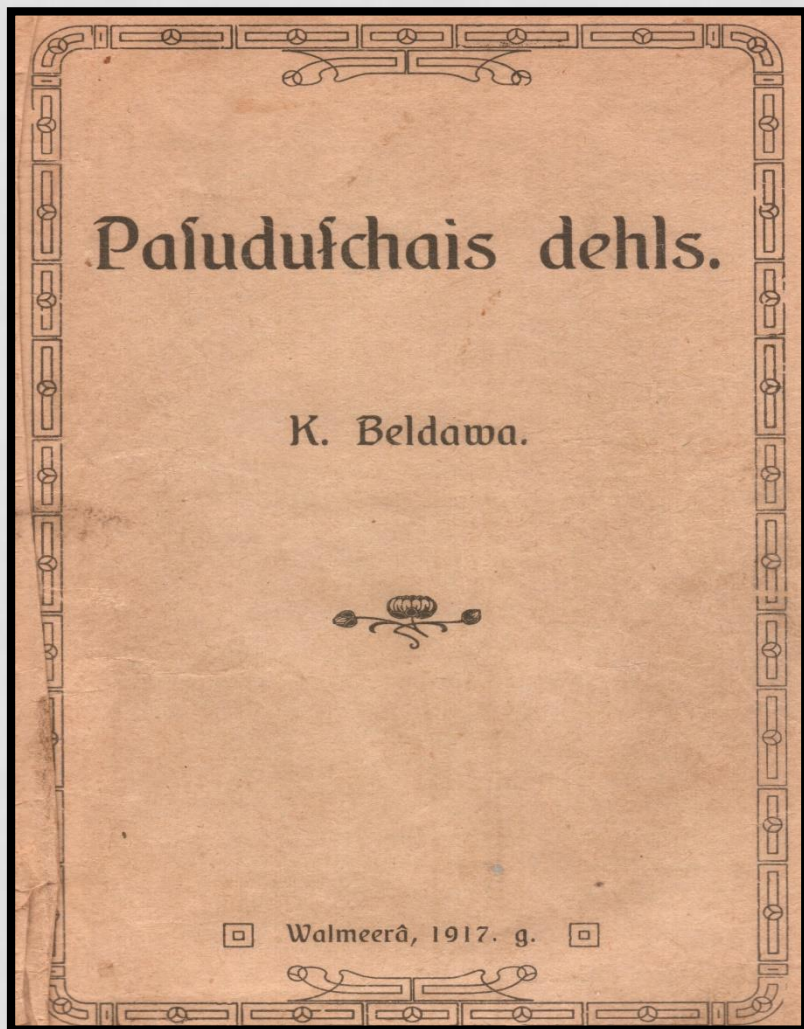
plates, pastkartes u. kimifalijas.

Sludinājums laikrakstā «Līdums», Nr.36., 1917.g. 11.(24.) 02. «K. Dūņa grāmatu un rakstāmlietu veikals Valmierā piedāvā vairumā un mazumā: dažāda veida papīrus, klades, burtnīcas, konvertus, tinti, zīmuļus, spalvas. Krievu un latviešu rakstnieku kopotos rakstus, skolas grāmatas. Fotogrāfiem par mērenām cenām fotoplates, pastkartes, ķimikālijas».

Trīs mēnešus vēlāk, neskatoties uz kara laika grūtībām, Kārlis Dūnis «Valmieras Aprinča Ziņotāja» 1917.g. 30.06. paraugnumurā, kurš tiek jau iespiests Rīgas ielas Nr.21. drukātavā, kādreizējā tirgotāja Mārtiņa Kreišmaņa namā, reklamējās: «Pagodinos paziņot, ka no 9. maija manā tīpašumā pārgājusi H. Treija kunga tipogrāfija, kura pārvietota uz Rīgas ielu 21. paša namā. Esmu tipogrāfiju iekārtojis pēc jaunākiem tehnikas prasījumiem, tā kā varu visus drukas darbus izpildīt apzinīgi un visdrīzākā laikā par mērenu atlīdzību»

«Līdums»- politisks, sabiedrisks un literārs dienas laikraksts, druk.
«Līduma» drukātavā, Valkā. Atbildīgais redaktors Oto Nonācs.

JAUNAJĀ DRUKĀTAVĀ RĪGAS IELĀ NR.21. IESPIESTA ARĪ NELIELA FORMĀTA GRĀMATIŅA, VIETĒJĀ LUTERĀŅU DRAUDZES MĀCĪTĀJA KĀRĻA BELDAVA SPREDIĶU KRĀJUMS «PAZUDUŠAIS DĒLS».1917. GADS

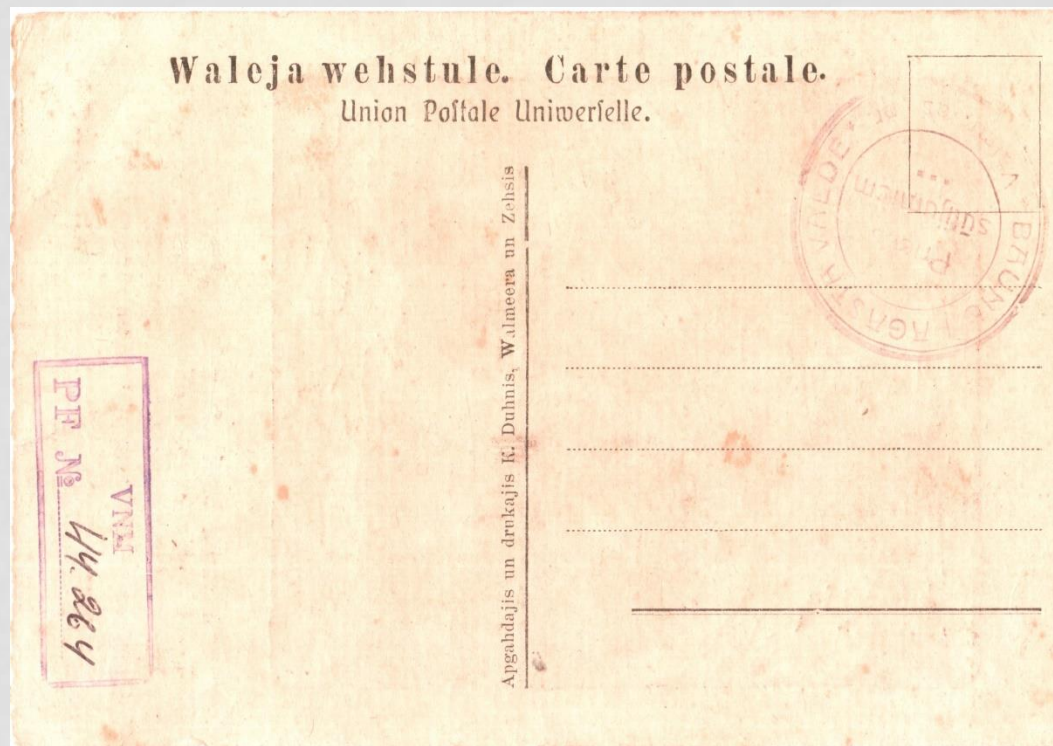

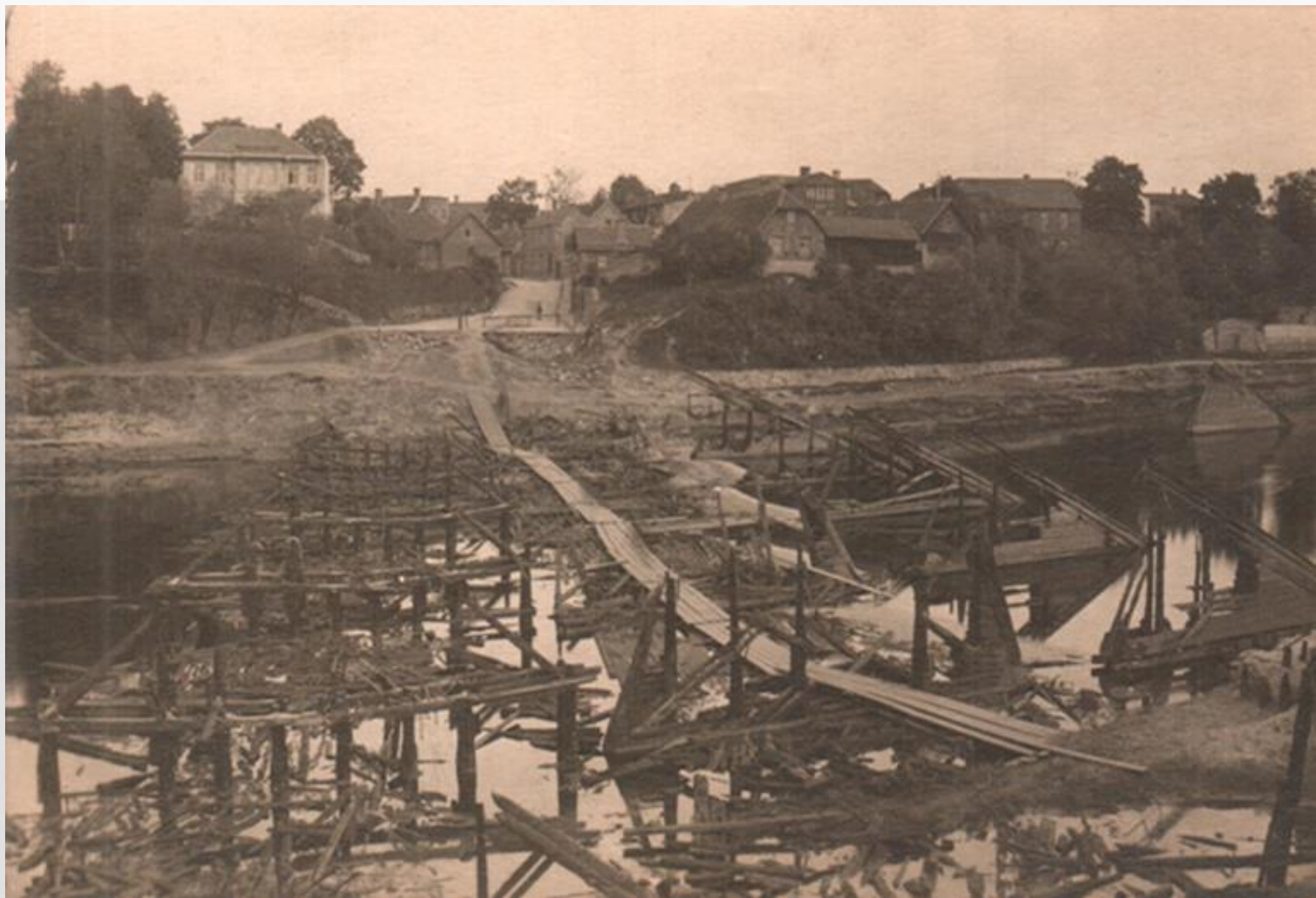
ATKLĀTNE, APGĀDĀJIS UN DRUKĀJIS K. DŪNIS, VALMIERĀ UN CĒSĪS 1918.G.

Kā gulbji balti padebefchi eet
Teem wehletos es lihdīi tahtu skreet,
Tur tahtumā kur seemas nepasihit,
Kur rofes muhicham feed un nenowihit.

Weidenbaums.

Par saimnieciskās darbības sākumu pēc karu un juku laikiem uzskatāms 1919. gada 26. maijs, diena, kad Valmieru atbrīvoja no lielinieku varas. Skats uz nodedzināto koka tiltu pēc lielinieku atkāpšanās.

Ziemeļlatvijas pastmarka

Ziemeļlatvijas civilās pārvaldes uzdevumos ietilpa arī pasta satiksmes noorganizēšana atbrīvotajos apgabalos. Jau 1919.g. aprīlī latviešu iestādes iesniedza pieprasījumu Igaunijas valdībai atļaut atvērt lielākos centros pasta iestādes. Kā laikraksts «Tautas Balss» savā 8. jūnija numurā ziņo, «pasta satiksme atjaunota 7. jūnijā Valmierā, Cēsīs, Rūjienā, Mazsalacā un Apē.

Pakāpeniski sekoja citu pasta iestāžu darbības atjaunošana. Ziemeļlatvijas karaspēka virspavēlnieks, pulkvedis J. Zemitāns par Valmieras pilsētas un apriņķa pasta un telegrāfa pārzini apstiprināja Pēteri Jansonu.

Uzsākot darbību, pasta iestādes lietoja Latvijas pastmarkas, kas 1918.g. decembrī, pirms lielinieku iebrukuma, bija dažiem pasta kantoriem atsūfītas no Rīgas. Pastmarku krājumi tomēr bija nepietiekoši.

Lai pasts varētu normāli darboties, uz pulkveža Zemitāna rīkojuma pamata K. Dūņa spiestuve Valmierā, iespieda pastmarkas uz vietas. Pastmarkas nāca pārdošanā 3. jūlijā un kolekcionāru vidū pazīstamas kā «Zemitāna markas».

VĒSTURISKA PASTMARKA

Lūk, ko par pirmo Ziemeļlatvijas pastmarku rakstīja trimdā kolekcionārs un filatēlists Andrejs Petrevics («Ziemeļnieki»), rakstu krājums, veltīts Latvijas brīvības cīņu 50 gadu atcerei, 1970. Ziemeļlatvijas Brīvības cīņu atceres Rīcības Komitejas izdevums) «Pastmarku meta autors – mākslinieks Eduards Brencēns. Zīmējumā simboliska uzlēcoša Latvijas brīvības saule, vārpas, ozola lapas un trīs zvaigznes. Uzraksts LATWIJA, pasta marka un nomināla apzīmējums 10 kapeikas. Pastmarkas iespiestas gaiši zilā krāsā, pa lielākajai daļai uz plāna papīra. Mazā provinces pilsētas spiestuve nebija piemērota vērtspapīru, par kādu uzskatāmas arī pastmarkas, iespiešanai.

Uz ļoti daudzām markām atrodamas atšķirības zīmējuma detaļās. Marku metiens 990.000 gabalu. Pārdošanā markas nāca pa lielākajai daļai neperforētas un bez līmes. Perforēto marku skaits 90.000. Markas iespiestas loksnēs, perforētas 100 gabalu, neperforētas 2 x 100 gabalu. Jādomā, ka ir bijusi tikai viena drukas plate ar 100 marku klišejiem. Pēc viena 100 iespiešanas papīra loksne apgriezta otrādi un iespiests otrs 100, jo neperforēto marku loksnēs (2 x 100) markas atrodamas ačgārnā stāvoklī; viens 100 normāli, otrs ačgārnī. Tādējādi radušies kolekcionāru iemīļotie «ačgārnī pāri». [..]»

DIVI BRĀĻI – VIENS AMATS

Izmaiņas arī brāļu Dūņu dzīvē: vecākas – Kārlis 1918. gadā apprecas, pārceļas uz netālajām Cēsīm, kur arī atver grāmatu veikalu Rīgas ielā 37.

Grāmatu izdevējs un Kārļa Vanaga draugs, darba devējs, šanietis Jānis Dūnis ap 1926.g.

No 1919. gada jūnija līdz 1944. gada 24. septembrim Kārlis Konrāds ir Jāņa Dūņa grāmatnīcas uzņēmuma darbinieks; vispirms strādnieks, vēlāk galvenais grāmatvedis, saukts par *Priekšnieku*.

JA DZĪVI VARĒTU VADĪT KĀ AUTO...

Jānis Dūnis ar līgavu Emmu Otīliju Eizentāls, 2. tirgotājs Jānis Bekmanis, priekšplānā ar stūri sēž Kārlis Konrāds «Šana». Foto ap 1922.g., Strenčos pie šanieša – fotogrāfa Dāvja Spundes.

KOPĀ AR DRAUGIEM

Jānis Dūnis (sēž priekšplānā)
ar līgavu Emmu Ofīliju
Eizentāls, 2. rindā tirgotājs
Jānis Bekmanis, sēž Kārlis
Konrāds «Šana». Foto ap
1922.g., Strenčos pie šanieša
– fotogrāfa Dāvja Spundes.

PARAUGS IT VISĀ

- Šana neapprecējās. Viņa ģimenes ideāls bijusi darbadevēja Dūņu ģimene. Attēlā Jānis (1891 – 1943) un Emma Otilija Dūnis, dzimusi Eizentāls (1900 -1982). Foto pēc laulībām, Valmierā, 1924.g. 14. jūnijā. Tieši septiņpadsmit gadus vēlāk, 1941. gada 14. jūnijā Dūņus kopā ar citām valmieriešu ģimenēm izsūta uz Tālajiem Austrumiem.

Pilsētas domes amata personas:

Domes priekšsēdētājs — Trēziņš, Eduards.
Domes priekšsēdētāja I. vietnieks — Pētersons, Aleksandrs
" " II. " — Lazdiņš, Jānis.
Pilsētas (domes) sekretars — Radziņš, Eduards.

Pilsētas domnieku saraksts,

pēc 18. un 19. aprīli izdarītām pārvēlēšanām, ar pārmaiņam laikā no aprīļa mēneša līdz 31. decembrim 1925. g.

Domnieku saraksts	Domnieku vārdi	Piezīmes
№ 1. Demokrātisko pilsoņu 1 domn.	Dūnis, Jānis	
№ 2. Latvijas irnieku b-bas Valm. nod. 1 domn.	Zolmanis, Voldemars	
№ 3 Apvien. Latv. socialdemokrātiskās strādnieku partijas Valm. org- jas, darba intelīgences, kultūrēlo darbinieku un dzelzceļnieku savien. Valmieras nodaļas 16 domn.	Radziņš, Eduards Trēziņš, Eduards Kraščiņš, Richards Ligats, Jānis Sarkanbārds, Voldemars Breicis, Bernards Jansons, Aleksandrs Kraščiņš, Augusts Ozoliņš, Kārlis Štāle, Mārcis Bērziņš, Jānis Bīriņš, Jānis Medris, Aleksandrs Brumels, Eduards Rozīts, Jānis Saulīts, Eduards	
№ 4. Kristīgo savienības 4 domn.	Beldaus, Kārlis Muše, Bernhards Dannebergs, Richards Kraščiņš, Fricis	
№ 5. Namsaimn., tirgotāju un rūpnieku 4 domn.	Gorkš, Ernests Pētersons, Aleksandrs Spielbergs, Ernests Klingenbergs, Edgars Rippe, Mārtiņš	

Izstājies 10. augustā
Ar 1925. g. 12. okt.

Vēlētāju ievēribai:

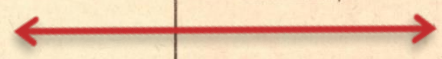
Valmieras pils.domnieku vēlēšanas
23. aprīlī 1922. gadā.

Saraksts № 8.

**Valmieras mazzaimnieku un sīk-
rūpnieku kandidātu saraksts.**

- 1) Vēlētājam tiesības nodot šo sarakstu negrozītā veidā;
- 2) vēlētājam tiesības nō šī saraksta izstrīpot viņam nevēlamo kandidātu vārdus;
- 3) vēlētājs pēc saviem ieskatiem var ierakstīt izstrīpotā kandidāta vārda vietā, vai tukšā nodalījumā cita kandidāta vārdu, kuŗš atrodās kādā kandidātu sarakstā, atzīmējot šī kandidāta numuru;
- 4) viena kandidāta vārdu uz šī saraksta var tikai vienu reizi rakstīt;
- 5) uz šī saraksta nedrīkst būt vairāk kā 30 kandidātu vārdus.

211. Mārtiņš Ermanis.	221. Kārlis Dūnis.	231. Kārlis Lazdiņš.
212. Peters Kiors.	222. Peters Stakle.	232. Jānis Ozols.
213. Mārcis Māliņš.	223. Mārcis Janits.	233. Helmutš Lundsbergs.
214. Jānis Zibergs.	224. Valfrīds Tuppe.	234. Jānis Namnieks.
215. Jekabs Igaunis.	225. Kārlis Zīle.	235. Rudolfs Lūs.
216. Peters Upmanis.	226. Jānis Lippe.	236. Eduards Licis.
217. Aleksand. Meijersons.	227. Dāvis Brūvels.	237. Mārcis Kūns.
218. Mārcis Cīruls.	228. Jānis Dukuls.	238. Augusts Purnis.
219. Peters Ozols.	229. Peters Mūrnieks.	239. Jānis Vēvers.

1. Ziemeļlatvijas dziesmu diena. Valmieras Latviešu biedrības rīkotais pasākums kļuš par ikgadēju tradīciju, kurā dalību ņems ne vien vietējais biedrības koris, bet arī kori no visa plašā Valmieras apriņķa. Attēlā redzami vadības vīri – biedrības priekšnieks Augusts Melnalksnis, blakus rīcības komitejas loceklis Jānis Dūnis. 1924.g. 20. jūlijā.

ZIEMEĻ-LATVIJAS IV. DZIESMU DIENA 1926. GADĀ.

K. Dūnis, Valmierā.

Jānis Dūnis iespieda gan 1. Ziemeļlatvijas dziesmu
dienas programmu, gan arī nākošās.

Seemet-Latwijas Dseefnu deena

Walmeerā, 1. juliā 1923. gadā.

I.

1. Deewš, swehti Latwiju R. Baumana.
2. Eš redseju juhrinai J. Zimšes.
3. Uif upites eš usaugu U. Jurjana.
4. Kur tu jahst zeema puist P. Jurjana.
5. Nahz, rihtis! U. Sinepa.

(Isp. apween. jaukti fori U. Sinepa tga wadibā).

II.

6. Rahdi augsti kalni U. Kalnina.
7. Minjona E. Dahrstina.
8. Karalmeita J. Wihtola.
9. Kur tu ktreefi, wanadfin U. Jurjana.
10. Puht, wehjini J. Zimšes, U. Jurjana
un Sermuhtga.

(Isp. beebribas foris U. Sinepa tga wadibā).

III.

11. Muhscham filti ir Latwijas kalni E. Dahrstina.
12. Latwisti lai atskan dseefmas R. Baumana

(Isp. wihtu foris).

13. Kade pahrnahfi, bahlelmi E. Melngaita
14. Zetulaina fihle dseed J. Wihtola.
15. Gaifmas pils E. Wiegnera.
16. Lihgoines E. Wiegnera.

(Isp. apw. jaukti fori U. Sinepa tga wadibā).

Seemet-Latwijas dseefnu deenas dseefnu teksts.

Deewš swehti Latwiju! (Baumanu Karla).

Eš redseju juhrinai. (J. Zimšes).

Eš redseju jurināi trihš swejneekus swejojām
Sihda tihtlīs, selta laiwa, šdrabina sehgelitš.
Wai, godigi swejneezini, redsej't manu bahlelmi?
Smuts puistitš baltu waigu, dsekteneemi matineem.
Wai, godiga mahtes meita, tahds qui juhras dibenā
Smilitš grausch tam bahlos waiguš, uhdens matuš pl-
wina.

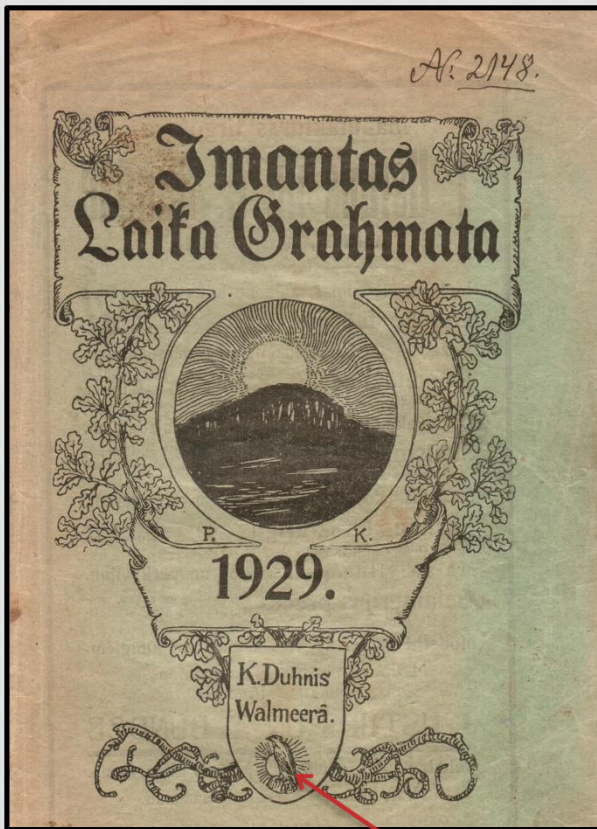
Waj, godigi swejneezini, weskat winu malinā
Došču weenam stehšču tressu, otram fihda nesdaubstin.
Trefschajami jaunatami, pati fewi noboščos
Pati fewi noboščosi segelešču maigataj'.
Lai gan baltas uhdens putas, wehl jo balta, sehgelitš
Uhwel baltas sehgelites, eet laiwina mirsedam.
(Sautas dseefma).

Uif upites eš usaugu. (Jurjanu Andreja).

Uif upites eš usaugu, pahr upiti man atiweda.
Paleef mani bahlelmi aif upites raudadami.
Sauz bahlini, mah! ar rohu, nahz mahfina atpakati
Eš neeefschu bahlelmi, bahrga tawa lihgawina
Nahz mahfina atpakati, rahšču fawu lihgawinu.
Eš neeefschu bahlelmi, waj tu fauzi, waj nefauzi
Nahz, mahfina, atpakati fawā tehwa fehtināt.
Man pakšai lihdi aiga labas femes arajinis.
Tas pakehma manu puhru, mana puhra atflehdstnu.
(Sautas dseefma).

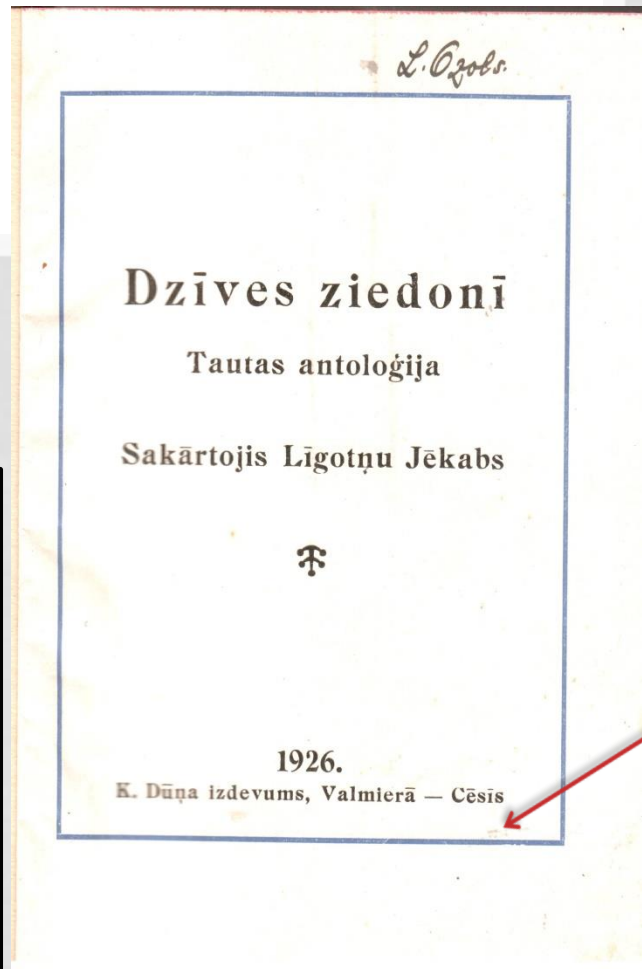
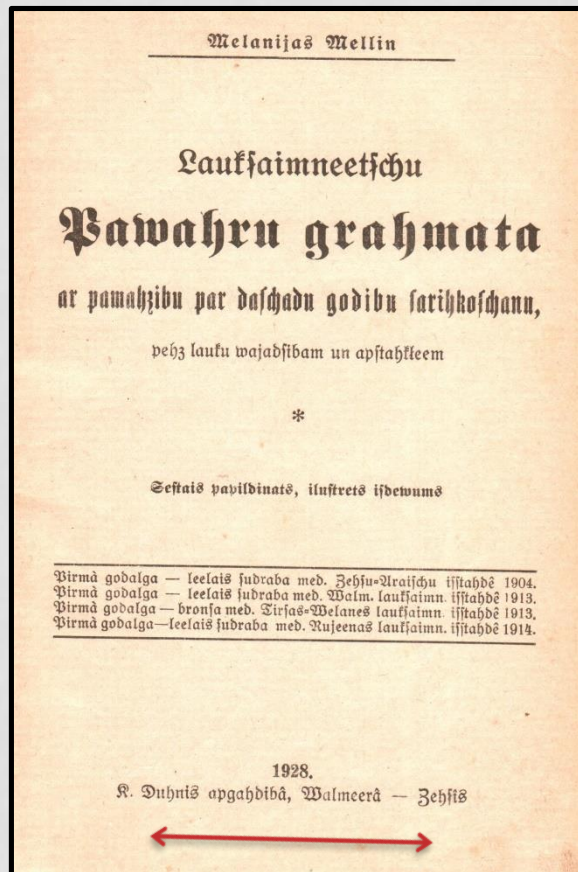
VALMIERAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS BIEDRI AR PRIEKŠSĒDĒTĀJU
AUGUSTU MELNALKSNI, 1927. G. 1. R. 4. NO LABĀS JĀNIS DŪNIS.

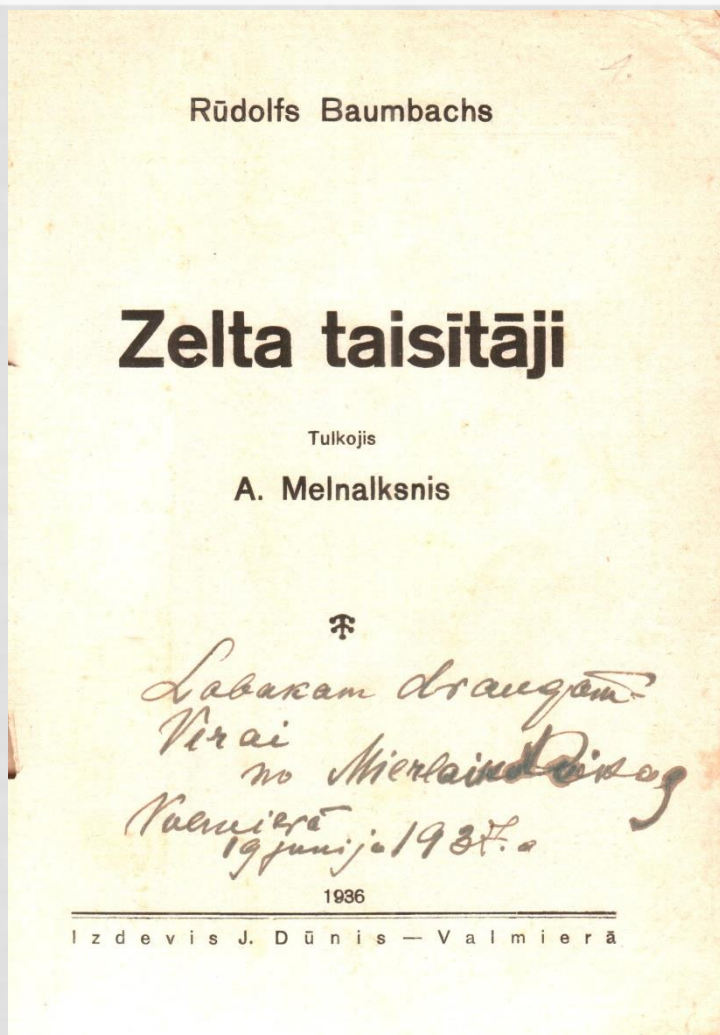
Izdeva ikgadējais kalendārs «Imantas Laika grāmata», skolēnu kalendāri (bezmaksas); mācību literatūra, pasaules klasiķu un latviešu literatūra. Dzejas antoloģijas, pavāru grāmatas, kopotie raksti, «Latviešu literatūras vēsture», bērnu un jauniešu literatūra, populārzinātniskās brošūras, veikalu reklāmu kalendāri, afišas u.c.

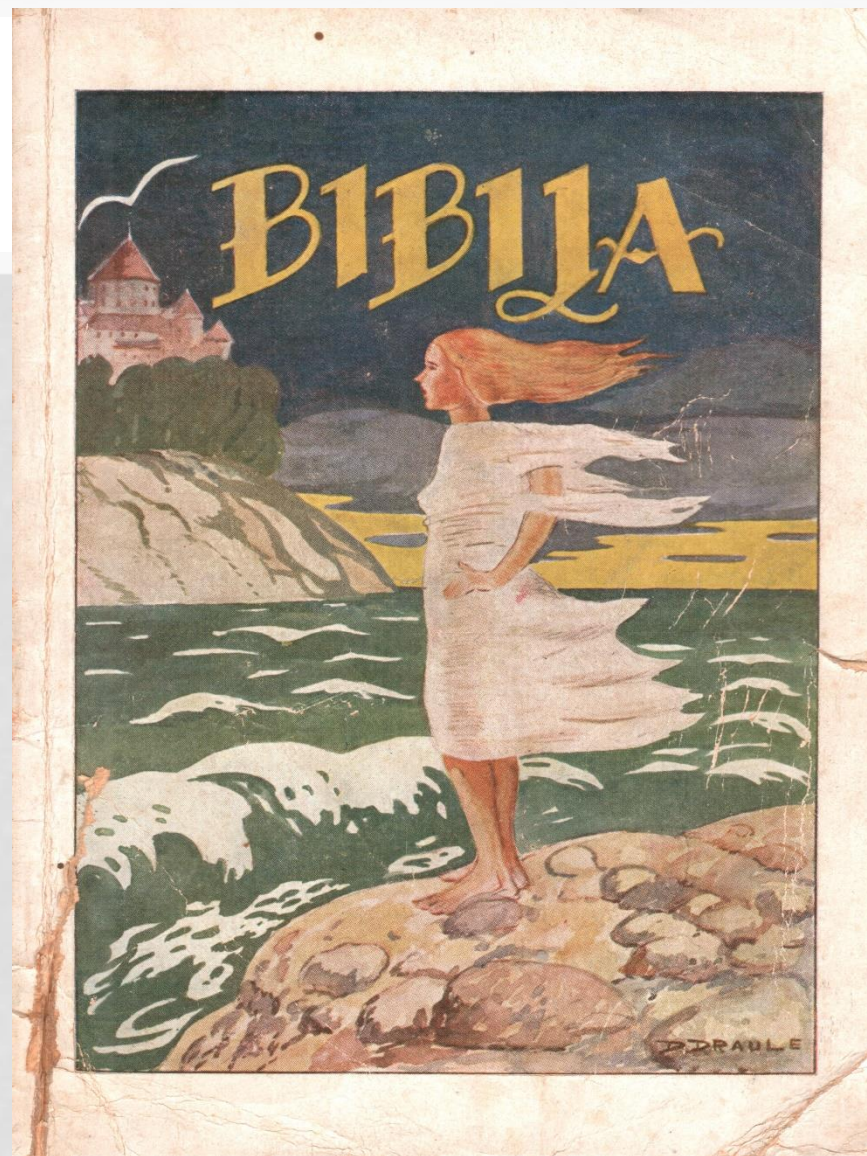
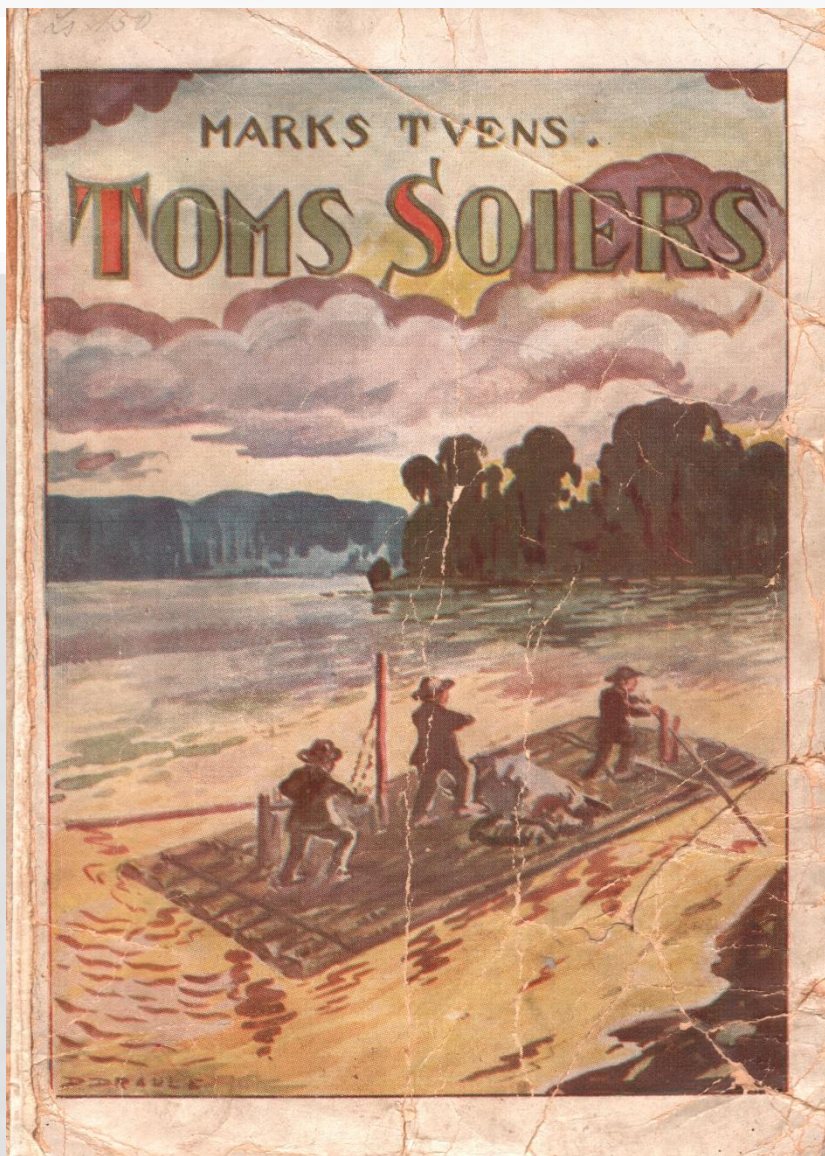
Lai atšķirtu, kurā no abām tipogrāfijām darbs iespiests, norādīja kā pirmo konkrēto pilsētu: ja Valmierā – tad izdevējs K. vai K.J. Dūnis Valmierā – Cēsis un otrādi. Faktiski Valmierā no 1918. līdz 1932.g. tas bija nevis vairs pats Kārlis, bet gan, faktiski tikai Jānis Dūnis.

Grāmatu veikalā bez iespieddarbiem un speciāliem pasūtījumu darbiem (ielūgumiem, afišām, biļetēm, dievkalpojumu lapiņām, programmām) tirgoja visplašākā un dažādākā sortimenta kancelejas un ādas galantērijas preces, skolas mācību līdzekļus, greznuma sīklietiņas u.c.

PĒC 1932. GADA , JĀNIS DŪNIS UZRĀDA «IZDEVIS JĀNIS DŪNIS - VALMIERĀ»

Komerčiāli veiksmīga un labi pārdota bija jauniešu un bērnu literatūra. Attēlā – Marka Tvena «Toms Soiers»(1934.)un dāņu autores Karinas Mihaelis «Bibija»(1935.). Grāmatas iznāca Augusta Melnalkšņa tulkojumā un mākslinieka Dāvida Draules ilustrācijām.

J. Dūņa grāmatu veikala iekštelpu skats Rīgas ielā Nr. 21. No kreisās stāv pārdevēja Emīlija Rožkalns, vidū - Emma Dūnis, no kreisās veikala ilggadīgais grāmatvedis Kārlis Konrāds. Foto ap 1929.g.

VALMIERAS PILSĒTAS DOMNIEKI (1925. -1928.) 1.RINDĀ 2.. PILSĒTAS GALVA VOLDEMĀRS SARKANBĀRDIS, 3. NO KR. PEDAGOGS BERNHARDS BREICIS, 2. RINDĀ VIDŪ - GRĀMATU IZDEVĒJS JĀNIS DŪNIS, 3. RINDĀ NO KREISĀS 3. MEDIĶIS ĒRIKS DROSS, 6. PEDAGOGS JĀNIS LĪGATS, BLAKUS - POLITIĶIS UN PILSĒTAS VALDES SEKRETĀRS (LĪDZ 1934.G.) EDUARDS RADZIŅŠ.

Veiksmīgs finansiālais ieguldījums Jānim Dūnim Rīgas ielas Nr.26. Savulaik lepnākais Valmieras nams. Šo 3 stāvu ēku 1901.g. no vācu tautības 2.gildes tirgotāja A. Šenroka nopērk latvietis, arī 2. ģildes tirgotājs Jānis Velēns. 1930.gadā īpašumu atpērk grāmatizdevējs Jānis Dūnis. Foto 1930. gadi. Redzams J. Eizentāla veikals.

DŪŅU ĢIMENE 1930.G. 20.I.

JĀŅA DŪŅA UZŅĒMUMAM PIRMIE 20!

1932.gadā Valmierā – savas komercdarbības 20.gadi pieminot: 2. rindā vidū grāmatizdevējs un Valmieras pilsētas domnieks Jānis Dūnis ar dzīvesbiedri Emmu, 2. no labās ilggadīgais grāmatvedis Kārlis Konrāds. 1. rindā sēž no labās 1. Voldemārs Dūnis, 3. Viktors Bonifācijs Eizentāls.

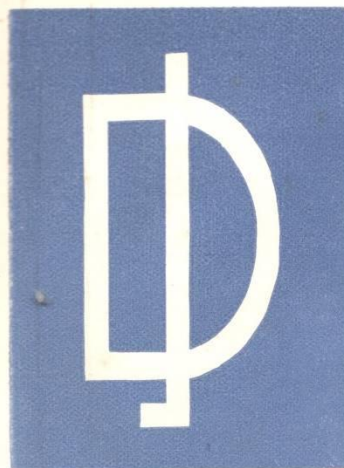

Rīgas ielas Nr. 21. iekšpagalms. Kravas kastē – Šana, priekšā ar cepuri (vidū) sētnieks Kalniņš, 3. Jānis Erimiāss Eizentāls. (pie mašīnas pārsega). Mašīna piederēja tirgotājam Jānim Bekmanim. Gruntsgabals 400 asis; ar 1 mūra un 1 koka ēku. Mūra mājā bez 7 dzīvokļiem ar 18 istabām, izvietojās tirgotava un grāmatu sietuve. Arī Jānis Dūnis ar ģimeni sākamā dzīvoja Rīgas ielā 21, vēlāk savā privātmājā Jāņuparkā, Kazarmju ielā 6. LVVA, 1359.f., 1. apr., 41.l. -133.lpp.

Rīgas iela. 1930. gadi. Pa labi, 21. numurā Jāņa Dūņa grāmatu veikals. Te strādāja Šana, bet trešajā stāvā viņam bija pašam savs 1 istabas dzīvoklītis. Zemi zem ēkas 1940. g. 30. III. no tirgotāja Mārtiņa Kreišmaņa par Ls. 1039 izpērk Jānis Dūnis, (Kreišmanim trīsstāvu mūra nams ar zemi piederēja no 1911. līdz 1917.) LVVA, 1615.f., 2. apr., 2180.l. – 76., 117.lp.

J.DŪNIS
GRĀMATU SPIESTUVES
BURTU
PARAUGI

J. DŪNIS
GRĀMATU SPIESTUVES
**BURTU
PARAUGI**

SPIESTUVE, SIETUVE u. LĪNĒ-
TAVA. KAUCŪKA u. METĀLA
ZĪMOGU IZGATAVNIECĪBA.
GRĀMATU, RAKSTĀMLIETU,
ROTAĻLIETU u. c. TIRGOTAVA

VALMIERĀ, RĪGAS IELĀ 21. TĀĻRUNIS 50.

1101

1102

1103

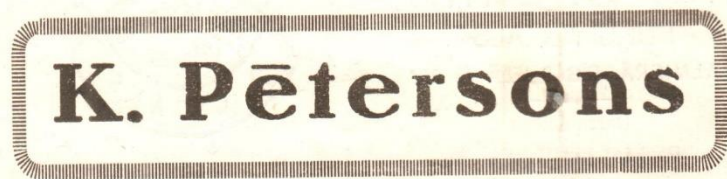
1104

1105

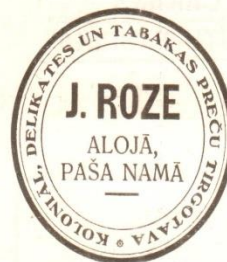
1106

1115

J. Eizentāls
Koloniāl u. tabakas preču tirgotava
Valmierā, Rīgas ielā Nr. 26.

1116

1117

KOPETS

1118

SAŅEMTS

1119

Patērētāju biedriba „Darbs“
Valdemarpili, Brīvības ielā № 5, tālr. 4-5-8.
Dažādas koloniāl un tabakas preces.

1120

E. B.

1121

Alek. Pētersons.

1122

J. APINIS
DRĒBNIĒKS

1123

M. Kalnozoliņš,
Mazsalacā.

1124

AR ORIGINALU SASKAN.

Nr. 144

16 punkti

Komisija nolēmusi, ka strahdneeki sestdecnās atlaischami

N° 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Nr. 145

20 punkti

Tapat kristibās un behrēs lija stingri aisleeqts

N° 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Nr. 146

28 punkti

Sawâ sinâ kulturelu beedribu darbu

N° 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Nr. 147

16 punkti

Kad pavasara saule spihleja pahr si'lem mescheem un pirmos

N° 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Nr. 148

20 punkti

Schai gahjeenâ mehs ihsti redsam, kahls ir

N° 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Nr. 149

28 punkti

Saulainâ deenâ Burtneeku esera

N° 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Nr. 150

8 punkti

Senlatweeschu Antina pilskalnš pee pilšdrupam. Pilskalna tuwumâ dšimuschā biskapa F. Waltera wahrâ kalninch esantšs par „Walterfalinu“. Šche senlaitoš itahwejuš fentšchu pilš Antina, kur fâ latweeschu wezako ap 1208. gadu min Wari-doti. Ar freewu Wladimira eerashanos Antines apgabalâ Antine un winaš no-metne ar 1215. g. dabū sawu freewiško Wladimirež-Waldmara-Walmar nošautumu. „Walteritiš“ eezeenita satiššanās weeta jauneescheem. Sawâ laifâ Walterfalinā

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Nr. 151

10 punkti

Dihwele — weeta no Antines pilskalna lihds Welna grawai un no Luzaš muifchinās lihds Gaujai — agrakâ šwehtbirše ar fentšchu ofolu uf Elka kalnās un awotinu Luzaš grawâ. Wahrds „dihwele“ dotš kristigās tizibās eesafnošchanās pirmâ laifâ, kad šcho weetu, fâ faifitū ar elfu kalpošchanu, nošauza par dihweli, fâš weenfahrfchš Zeufel — (welns) šakropļojums. Dihweles wahrdu neš wehl tagad kapšehta, turās

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Nr. 152

16 punkti

Jumeras leja — nepilnūs 6 kilometrus no Walmeeras tilta. No labās pušes Gaujâ eetef Latweeschu Jndriķa kronikâ beeschī minetâ „launâ“ Jumeras upe. Jumera istef no Rofu pagasta Deideru

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Nr. 153

10 punkti

Weens no škaistakeem zekojumeem pa muhsu dšimteni — brau-zeens laiwâ no Walmeeras lihds Jehšim un tahtak lihds Siguldai. Šchahds zekojums eespehjamš tikai pee augštakâ uhdena. Pee sema uhdena ari Gaujas labam pašinejam šchis zekojums gruhš un ar šchehrschleem. Brauzeens pret štraumi neespehjamš. Lai-was pahrwedamas weenigi pa dšelszeku waj ar lozi — striki

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Kārlis Dūnis, Valmierā un Cēsīs

1092

1093

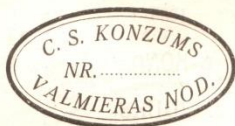
1094

1095

1096

1097

1098

1099

1100

1111

1112

1113

KĀRĻA ZAĶA
PUĶU VEIKALS
VALMIERĀ, RĪGAS IELĀ Nr. 20.

Dārzniecība:
„Paukās” pie Valmieras.

1114

1107

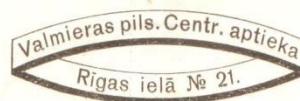
Dīvala
Brīvprātīgo Ugunsdzēsēju
Biedrība.

..... 193 g.

№

Dīvala.

1110

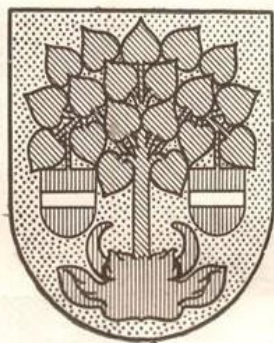
1108

1109

762

763

764

765

766

767

768

770

771

769

772

773

774

Nr. 1186

7 cícero

Katram ir nauda

Nr. 1187

7 cícero

1234567890

Nr. 1188

9 cícero

Rūdis ir dille

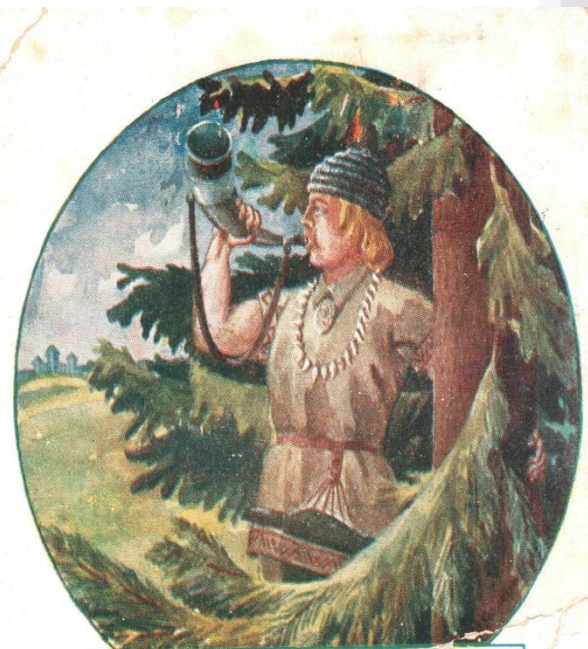
JĀNI DŪNI PĀRVĒLĒJA ARĪ NĀKOŠAJĀ DOMES SASTĀVĀ (1931.-1934.)

LABU PEĻŅU IENESA KALENDĀRI, DAŽĀDAS ROKASGRĀMATAS, SKOLĒNU KALENDĀRI UN PROTAMS, ARĪ PASTKARTES. DAUDZAS NO TĀM ILUSTRĒJIS DĀVIDS DRAULE. (ATTĒLĀ PA KREISI) D. DRAULE AP 1920.G.) PIRCĒJU IECIENĪTAS BIJA ARĪ JĀŅA SAUKUMA ZĪMĒTĀS.

Slinki, slinki saimniekdēli,
Nav ābola zirdziņam;
Pašiem glāze, pašiem kannā,
Zirgam tukša redelīte.

-Šepūt tauri, zemē kāj,
Dzīvību jel šavu glāb!
Lauj mums uzbrukt šļeneni,
Mantu, godu dabūši. -
Noclevēji, atstājiet!
Velti mani kārdiniet:
Tēvu zeme clārgāka,
Nekā manta, dzīvība.
Mierīga, šaurētājs

POPULĀRI UN PIRCĒJU IECIENĪTI BIJA MAZĀ FORMĀTA SKOLNIEKU KALENDĀRI

Bezmaksas izdevums.

J. Dūnis

VALMIERĀ,
Rīgas ielā 21.
Tālrunis № 50.

Grāmatu spiestuve un sietuve

Izgatavo visādus drukas
darbus: vizītkartes, ielūgumus,
afišas, biļetes,
programmas, dažādas blan-
kas, grāmatas un daudz citus.
Izgatavo metāla un kaučuka
ZĪMOGUS.
Iesien grāmatas glītos sējumos.

Skolnieku
kalendars
1937./38. mācības gadam

E. Poguļis.

..... klases skolnie.....

Adrese *Mujānu pag.*
"Līpas."
St. Zilais kalns.

J. DŪNIS,
Grāmatu un rakstāmlietu tirgotava
Valmierā, Rīgas ielā Nr. 21, tālr. 50.
Spiestuve J Dūnis, Valmierā, Rīgas ielā 21.

Secretans

Neoficiāls izdevums

Valmieras telefonu abonentu saraksts

1932. gadam.

Pērkoņa laikā tele-
fonu satiksme tiek
pārtraukta.

P. Kampenusa

manufaktūras tirgotava —

Bagātā izvēlē:

Valmierā,
tālrunis Nr. 150.

Gatavi apģērbi.

Manufaktūra.

Galantērija.

Gumijas apavi.

Zvērādas.

Aužamie dziedziņi.

K. Dūnis

grāmatu rūpnīca,

Valmierā - Cēsis. Firma dibināta 1912. gadā. Spiestuves apgādātas ar modernākiem burtu materiāliem un uzņemas visādu drukas darbu izgatavošanu, kā: vizītkartes, saderināšanās kartes, kāzu ielūgumus, afišas, programmas, iekšas biļetes, vēstuļu loksnes, aploksnes, brošūras, mācības grāmatas, dažādas firmu blakas u. t. t. Sietuves un linētavas.

**Kaučuka un
metāla zīmogu darbnīcas
Grāmatu un rakstāmlietu
tirgotavās**

pastāvīgi krājumā: skolas grāmatas un mācības līdzekļi. Jaunākā latviešu literatūra. Latvju rakstnieku kopoti raksti glītos sējumos. Kanclejas, un skolas piederumi. Albūmi, tintnīcas un puķu vāzes. Rakstnieku un sabiedrisku darbinieku bistes un fotogrāfijas. Modernas dāmu rokas somiņas, portfeļi, skolnieku grāmatu somas, kungu portmanē, naudas maki un čemodāni. Bilžu rāmi un viņu ierāmēšana. Apsūtījumus pieņem un izpilda arī pa pastu. Cenas mērenas.

Tālruni: Valmierā 50, Cēsis 56.

Ja pārlapo 1932. gadā izdoto telefonu abonentu sarakstu, kurš iespiesta pie K. Dūņa (faktiski J. Dūņa) Valmierā – tad uz burtu «D», - divi Dūņu numuri: Dūnis, K. grāmatu tirgotava, Rīgas ielā 21. Tāl. 50. un zem tā Dūnis, K., Kazarmu ielā 6. Tāl. 237

Vadonis religijā un etikā

II. daļa

Sastādījis A. Ivans

Izdevis J. Dūnis, Valmierā

«VADONIS RELIĢIJĀ UN ĒTIKĀ», SASTĀDĪJIS
VALMIERAS PILSĒTAS I. PAMATSKOLAS
PĀRZINIS, SKOLOTĀJS AUGUSTS IVANS.
IZDEVIS JĀNIS DŪNIS, VALMIERĀ - CĒSĪS.

«Vadonis reliģijā un ētikā», kuru izdeva un iespieda tepat Valmierā, grāmatu izdevējs Jānis Dūnis. Tieši viņš bija savulaik ierosinājis skolas pārzini A. Ivanu uzrakstīt šo mācību grāmatu. A. Ivana laikabiedri gan atļāvās pat kritizēt to, teikdami, ka grāmata esot par modernu... Tomēr skolās tā bija pieprasīta un deva prāvus ienākumus J. Dūnim, izdota 7 atkārtotos izdevumos.

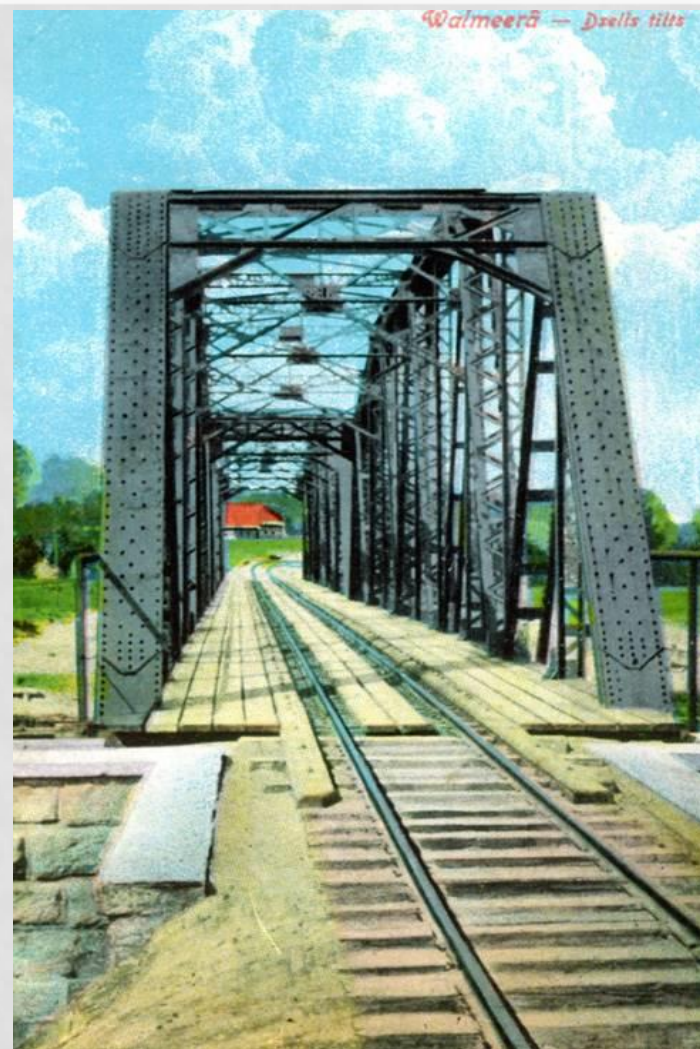
Par grāmatas popularitāti liecina skaitļi: ja 1930./31. māc. g. eksemplāru skaits ir 24.358, tad jau 1933./34. māc. g. kāpums uz 32.562 eksemplāriem.

Valmeērā

PIRCĒJU UN PILSĒTAS VIESU
IECIENĪTAS BIJA ARĪ ATKLĀTNES
AR VALMIERAS SKATIEM

Valmeērā — Dzels tilts

Valmeērā — Pārgauja

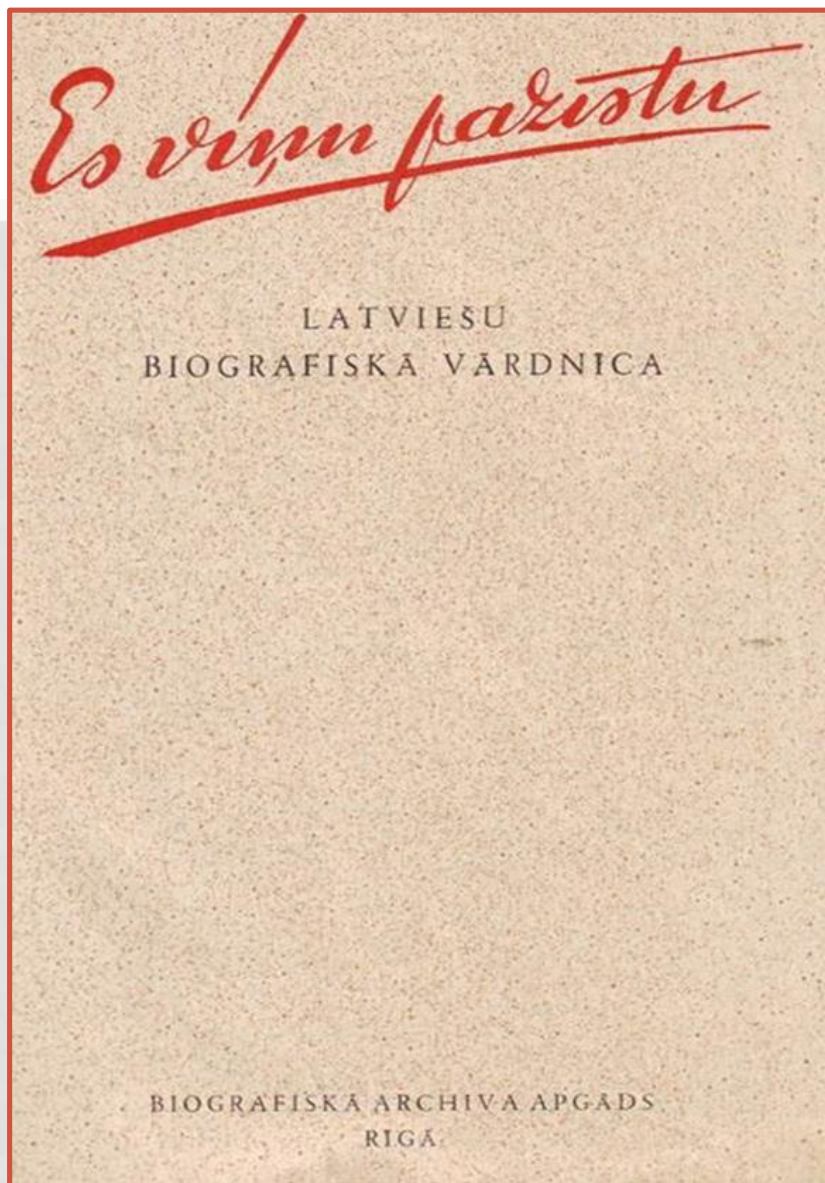

PILSĒTAS CENTRA AUGŠSKATS, 1937. GADA VASARĀ. 1935.
GADA SKAITĪŠANĀ VALMIERĀ IR 8482 IEDZĪVOTĀJU.

VALMIERAS TIRGOTĀJU UN AMATNIEKU
BIEDRĪBAS BIEDRI, 1930. TO GADU BEIGĀS. 2. RINDĀ
VIDŪ NO LABĀS 4. JĀNIS DŪNIS AR KUNDZI EMMU.

Trīs no Dūņiem autobiogrāfiskajā vārdnīcā «Es viņu pazīstu», Rīga, 1939. -- 143.lpp.

Sabiedrības novērtēti

Dūnis Jānis, grāmatizdevējs un tirgotājs Valmierā, dz. 1891. g. 22. jūl. Tēvs Juris – amatnieks, māte Kristīne. Sieva Emma, dzimusi Eizentāle. J. Dūnis beidzis Valmieras tirdzniecības skolu. Piedalījies brīvības cīņās partizānu pulkā. 1919.g. organizējis Ziemeļlatvijas valsts papīru spiestuvi Valmierā. Bijis laikrakstu Gauja izdevējs un redaktors. Valmieras savstarpējās apdrošināšanas biedrības priekšnieks.

Dūnis Kārlis, grāmattirgotājs Cēsīs, dzimis 1889.g. 11. oktobrī Ozolu pagastā. Tēvs Juris, māte Kristīne. Sieva Alma, dzimusi Dvarele. Mācījies Dikļu draudzes skolā, vēlāk pašizglītojies. Savas grāmatu spiestuves tehniskais vadītājs.

Dūnis Valdemārs, mācītājs, ev. –lut. baznīcas grāmatnīcas vadītājs Rīgā, dzimis 1903.g. 17. jūlijā. Tēvs Kārlis – namsaimnieks, māte Marija. Beidzis Latvijas Universitātes teoloģijas fakultāti. Rakstījis baznīcas periodiskajos izdevumos.

**VALMIERAS VALSTS ĢIMNĀZIJAS REĀLKLASES AUDZĒKŅI,
BEIDZOT 1939./40. MĀCĪBU GADU. PĒDĒJĀ RINDĀ 2. NO LABĀS
ROMĀNS DŪNIS (DZ. 1925.G.) *VLNM INV. NR. PALĪGKRĀJUMS. 6041***

VISI VĒL KOPĀ

Jaunā veikala iekšskats Rīgas ielā 21 (tagad Rīgas 9). Kreisajā stūrī dēls Romāns. Uzņēmējam Jānim Dūnim liktenis atvēlējis šajās telpās nostrādāt vien gadu. Jau 1940.gada jūlijā spiestuvi un grāmatu veikalu nacionalizēja.

J. Dūnis, Valmierā

Rīgas ielā Nr. 21. Tālrūnis Nr. 50.

Grāmatu un rakstāmlietu tirgotava. Spiestuve. Sietuve. Kaučuka-metalā zīmogu izgatavošanas darbnīca

Tekoši rēķini: Latvijas bankas Valmieras nodaļa 2431.

Pasta tekošu rēķinu daļā 2007.

Valmierā, 19.....

Valsts apjādumniecība un poligrāfisko uzņēmumu p.
de apliecinā, ka pilsonis Jānis Dūnis līdz ar viņa spieš
nacionalizācijā 1940.g. jūlijā ir nodoris valstij arī sav
grāmatu un rakstāmlietu tirgotavu, ka nekādi man
dojājumi, ne beidzināšana, ne arī citas lauzprātes
nav konstatētas, un ka J. Dūnis pāreiz ir VAPP'a t.
grāmatnīcā, Valmierā vadītājs ar algu 120, 450 - mēn.
Rīgā, 1941. g. 21. aprīlī.

J. Niedra
VAPP priekšnieks.

SOCIĀLI BĪSTAMS!

- 1941. gada 14. jūnijā arī Dūņu ģimeni izved no viņu mājām Valmierā, Kazarmu ielā 4. Zīmīga un traģiska sakritība, ka tieši šajā datumā pirms 17 gadiem, 1924. gadā Jānis Dūnis un Emma Otilija Eizentāls apprecējušies. Dokumentos būs rakstīts, ka *«Jānis Dūnis, apmēram 200 nosaukumu grāmatu izdevējs, ir sociāli bīstams»*.

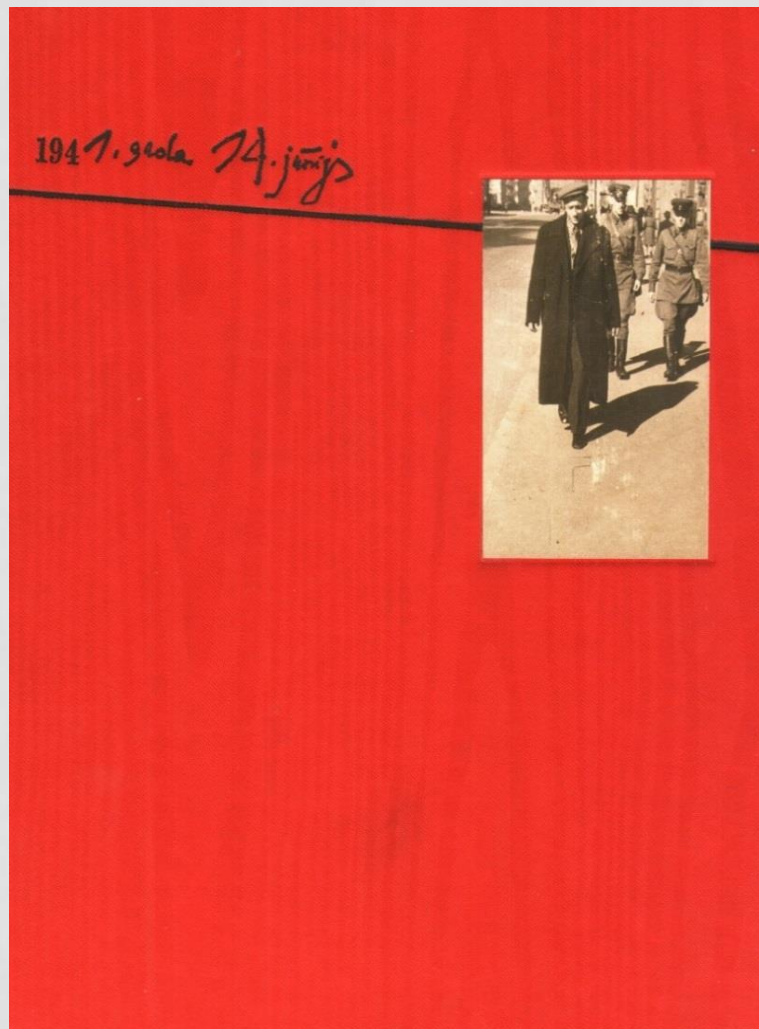
Grāmatizdevējs, sabiedriskais darbinieks, pilsētas domnieks – Jānis Dūnis (1891-1943) pases foto 1940.g Miris Sverdlovskas apgabala Sevurallaga noietnē.

SKATS UZ VALMIERAS DZELZCEĻA STACIJU, 1936.G.

1941.g. 14. jūnijā no Valmieras stacijas, tāpat kā no citiem Latvijas apriņķiem aizriepoja ešeloni ar cilvēkiem, kurus izsūtīja bez nozieguma un tiesas. No Valmieras apriņķa deportēja 420 personas, starp tiem arī 4 no Dūņu ģimenes.

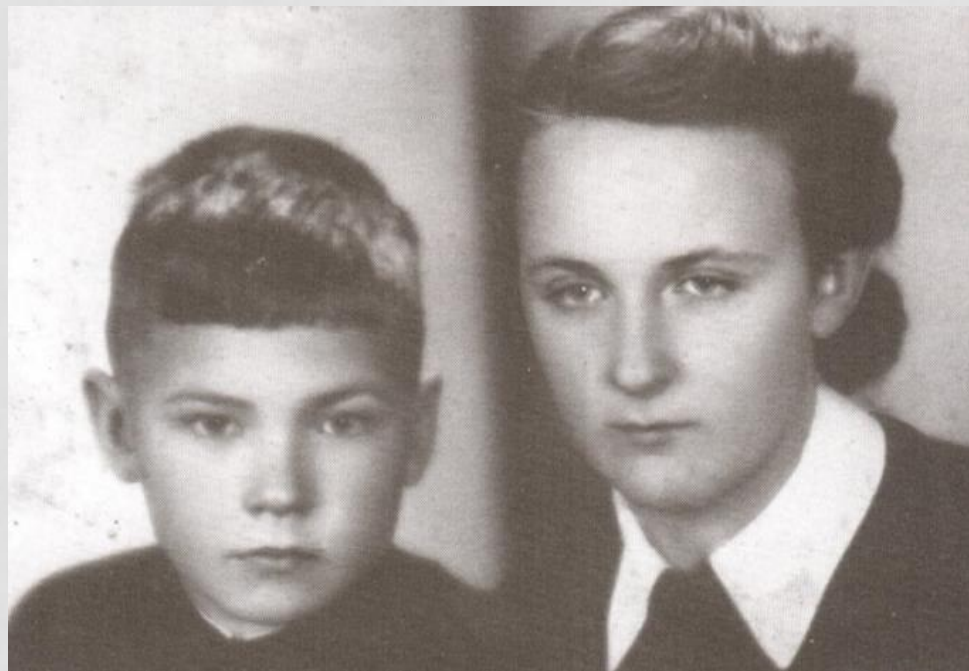
ZIŅAS PAR 1941.GADA 14. JŪNIJĀ AIZVESTAJIEM LASĀMAS TĀDA PAT NOSAUKUMA GRĀMATĀ, KURA IZNĀCA 2001.G. IZDEVUMU SAGATAVOJA LATVIJAS VALSTS ARHĪVA PĒTNIEKI - AR MĒRĶI SKAIDROT IZSŪTĪŠANAS GAITU UN ĢIMEŅU LIKTENUS. 645. LAPASPUSĒ ZIŅAS ARĪ PAR DŪNI JĀNI, DŪNI EMMU UN ABU DĒLIEM ROMĀNU UN JĀNI.

1941. GADA 14. JŪNIJĀ ARESTĒJA ARĪ KĀDREIZĒJO VALMIERIETI, JĀŅA DŪŅA
VECĀKO BRĀLI - GRĀMATU TIRGOTĀJU KĀRLI DŪŅI NO CĒSĪM, AR ĢIMENI.
VIŅA VIENĪGAIS NOZIEGUMS IZRĀDĪJĀS PIEDEROŠAIS GRĀMATU VEIKALS
UN UZKRĀTAIS KAPITĀLS, GAN VEIKALĀ NODARBINĀTIE 3 DARBINIEKI...

Grāmatizdevējs Kārlis Dūnis (1889-1942) ar
sievu Almu un bērniem Mirdzu un Kārli 1932.g.

Tēvu stacijā šķīra no ģimenes; sieva Alma (1894.g.) ar abu
bērniem – dēlu Kārli (1931.g.) un meitu Mirdzu (1923.g.) nonāca
Krasnojarskas novada Turuhanskas rajonā. Kārlis juniors bēg
atpakaļ uz dzimteni 1946.g. vasarā. Nosūfīts atpakaļ 1951. gada
31. oktobrī. Atbrīvots 1956. gada 11. augustā, kopā ar māti.
Mirdzu atbrīvo pusgadu ātrāk 1956. gada 23. maijā.

SIBĪRIJAS BĒRNI

mums bija tas
jāizstāsta...

1941. gadā no Latvijas uz Sibīriju aizvesto
bērnu atmiņas apkopojā **Dzintra Geka**

Vēstul 1944 g. 24 decembari
Sovjēts mijas unkuļ laips
vairārs jē rīts, es sēdās
mē pēi gaidā ar oēm asarām
acīs un ar smāgu surdi.
un puc un-ēt nesāpu ustrūkt
savas bedas un mokas ka
mes morāmei labāsi sibīrijā
mūs ustrūkt savā
tāz tija Roka sagēlubi un es
ar māmiņu stādāji tār sajiņi
nabi un pēlāji, māiti un māmi
samocijās sāsāls un sāsāma
ar pūko-ēlāji un tad atstāji
stāradat un es tārāsi jūsi
stādāji un pēlāji māiti
un māmi māji sūja un
pēlāji māiti. bet māmi gārā
nāvārs slīmā un pāmāts
pēlāsi dēlāns un māmi
ē gādus slīmāji un 1944 gada
20. jūnijā māmi māmi mēma
un mēc pēlāns. bāfēni māji
ni māti un tārā un Le tr. bāfēni
Lābāsi un ir dēlāns nās māmi
vis dāvāns sēcē un slīmāji.
dēlāpam, slībē, un tārā, es ar
sāpām bāfēni sāmā bēpā
māmi mē un un tārā mēma
nēcē tār grūti un tārā slīmā
es pēi māmi un tārā slīmā
labāsi māmi un pēi māmi
un tārā mē sārēdi māmi pēlāsi
vēstul 20. decembari

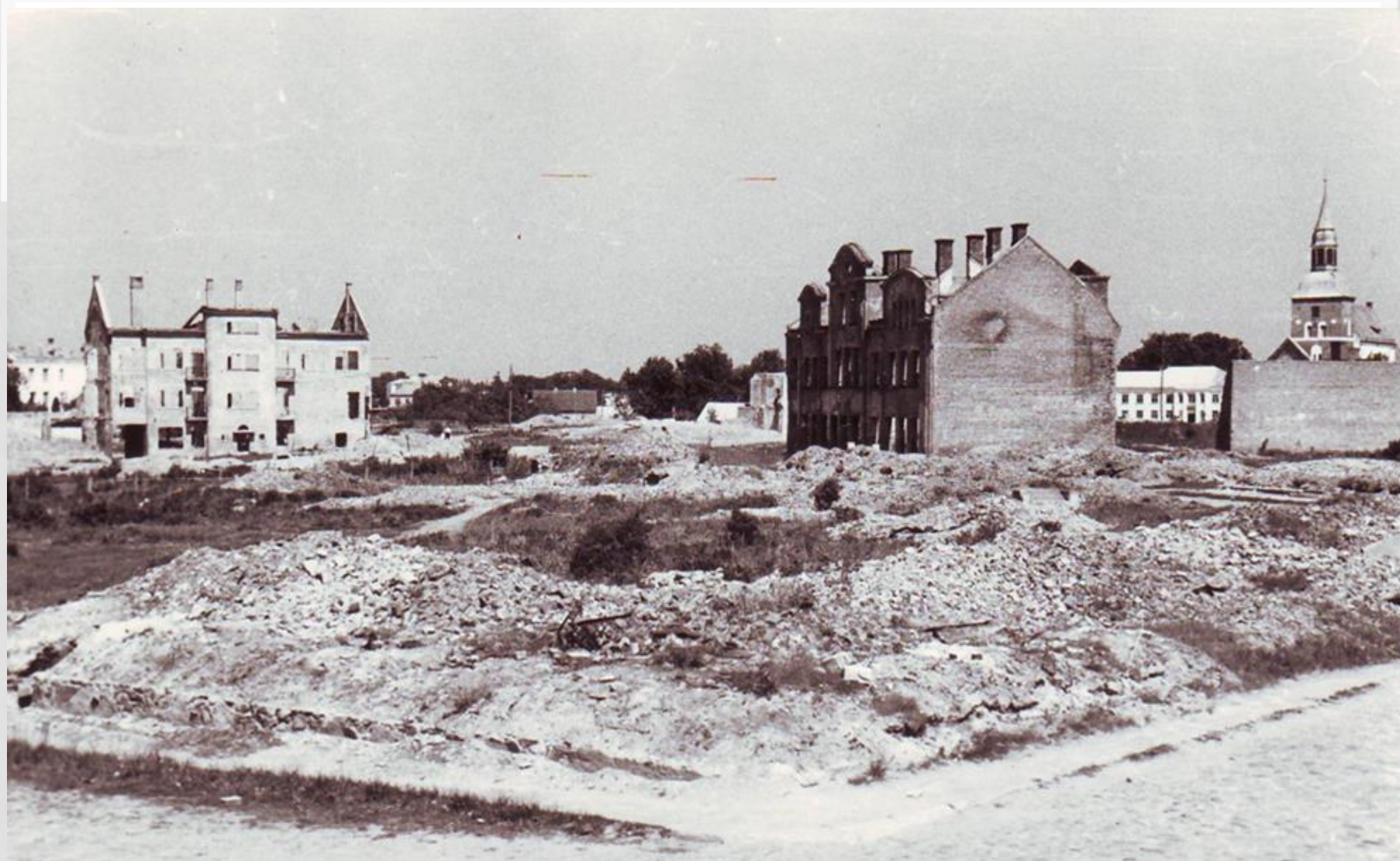
1941. gada 14. jūnija deportācijā cieta 15 425 Latvijas iedzīvotāji, tajā skaitā 3750 bērni vecumā līdz 16 gadiem. Izsūtīšanas laikā vīriešus atšķīra no ģimenēm un aizdina uz Gulaga nometnēm, kur tēvi mira no bada un slimībām.

Sievietes un bērnus specnometinājuma apstākļos izvietoja galvenokārt Krasnojarskas novada un Tomskas apgabala sādžās. Viņiem īpaši smags bija izsūtījuma pirmais posms – 2. pasaules kara gadi, kad smagā darba un slimību dēļ daudzi nomira.

No 670 intervēto izsūtīto bērnu atmiņām - fiksētas arī Kārļa Dūņa meitas Mirdzas un Jāņa Dūņa vecākā dēla Romāna atmiņas par dzīvi Sibīrijā, bet visi bērnu stāstījumi apkopoti un lasāmi divos sējumos «1941. gadā no Latvijas uz Sibīriju aizvestie».

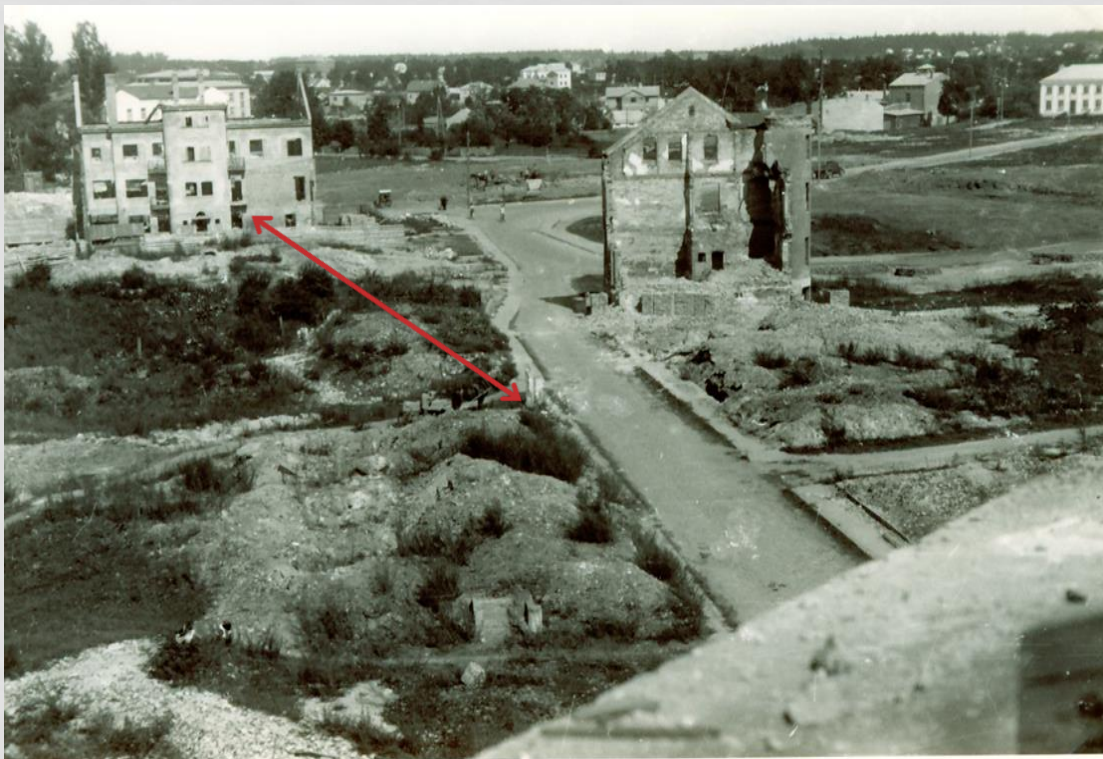
NO ROMĀNA DŪŅA (1925-2007) ATMIŅĀM:

- “Tēvs bija tipogrāfijas īpašnieks, grāmatu izdevējs Valmierā. Īpašumu nacionalizēja, tēvu atstāja par grāmatnīcas vadītāju. Pienāca 1941. gada jūnijs, tēvs atgriezās no darba un teica, ka kādus vedīs uz Sibīriju. Viņš neko neesot noziedzies, bet, ja vedīs, tad viņu vienu pašu. Naktī klausījāties BBC vācu valodā, ka pēc nedēļas sāksies karš. Naktī bija “draugi” klāt. Tēvs mani pamodināja: “Dēls, jābrauc!” Sākās saiņošānās, tēvu apsargāja. Bija latvieši, bija milicis, kas palīdzēja saiņot mantas, bija arī viens milicis ādas jakā. Mūs atveda līdz pilsētas centram. Braucām tālāk uz Valmieras staciju. Tur bija aizrestotie vagoni. Priekšā bija tirgotāja Pūkas kundze un citi. Pamazām veda klāt. Atveda pulkvežleitnantu Kažociņu no laukiem ar pajūgu. Vīriešus ielika atsevišķā vagonā. Galā būšot kopā, lai būtu kulturāli. Nākošā dienā braucām uz Cēsīm. Vagonā cilvēki dziedāja. Tālāk braucām uz Ieriķiem, Gulbeni, Daugavpili.

Diakonātu un Rīgas ielas krustojums, 1947. gada vasara. Pa kreisi J. Dūņa 1940.g. uzceltais trīsstāvu nams, nacionalizēts 1940. gada jūlijā. Vācu okupācijas laikā (1943.) īpašumu atgriež tā īpašniekam, kurš izsūtījumā Tālajos Austrumos jau miris. Viņa prombūtnē uzņēmumu vada Kārlis Konrāds jeb Šana. Pēc 2. pasaules kara namu atjaunoja. Pa labi – kādreizējais Baltijas Lauksaimniecības biedrības nams,

IZPOSTĪTAIS VALMIERAS CENTRS. 1940. GADU BEIGAS.

Izdegušais J. Dūņa (celts 1940.g.) nams uz Diakonāta un Rīgas (Ļeņiņa) ielas stūra, 1946./47.g. vasarā.

Skats uz kādreizējo Diakonāta (Sakaru) ielas un V. I. Ļeņina ielas krustojumu: Foto 1955.g.

DIVAS ATŠKIRĪGAS DZĪVES - PIRMS UN PĒC IZSŪTĪŠANAS

Romāna jaunākais brālis Jānis (1927.g.)
ar māti 1954.g. Sibīrijā Turuhanskā. Emmu
ar abiem dēliem atbrīvoja 1957.g.

Romāns Dūnis ar māti Emmu Latvijā, 1932.g.

PADOMJU VARAS REŽĪMA GADOS JĀŅA DŪŅA CELTAIS NAMS
ATRADĀS UZ DIŽĀ REVOLŪCIJAS VADOŅA – V. I. LEŅINA IELAS.

Skats uz kāpnītēm Dīvala mežā. Abās pusēs redzamas dusošās lauvas (savulaik atvestas no Mārcienas muižas izsoles 1920.g., līdz 1945./46.g. atradušas Dūņa mājā Jāņparkā, Kazarmu ielā. Foto 1957.g. J. Dūņa mantinieki lauviņas atguva un pārvietoja atpakaļ 1992.g.

Attēlā Dūņu ģimenes dzīvojamā māja Kazarmu ielā 8. 2005. gada ziemā. Foto I. Bivalovs.

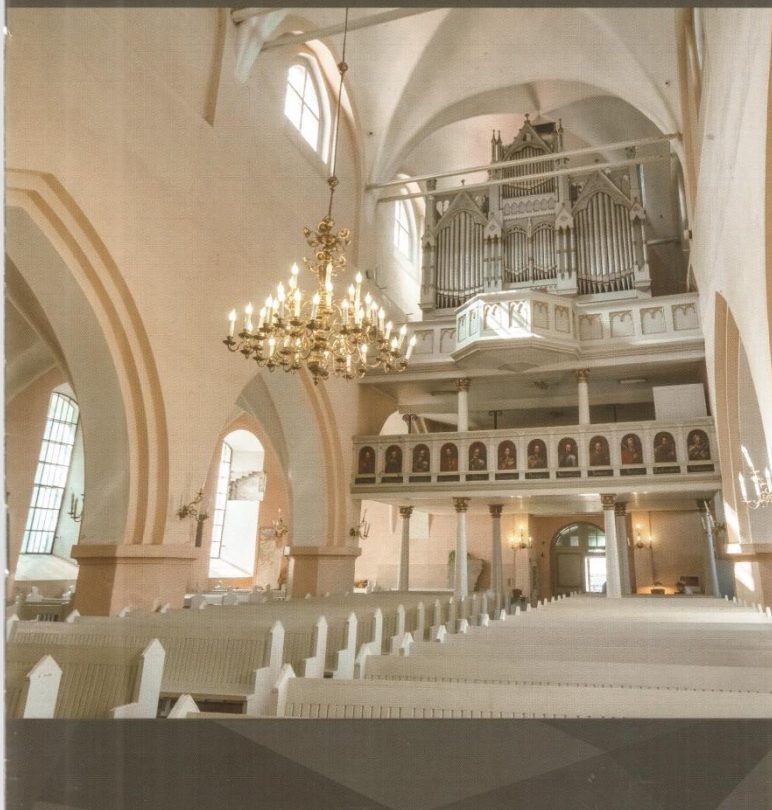
Līdz šim visplašākā izstāde par Valmieras tipogrāfiem, brāļiem Dūņiem, bijusi 1995. gada maijā, Izstādes atklāšanā ar autori, tolaik zinātnisko līdzstrādnieci Ingrīdu Zīriņu – atmiņās dalījās Jāņa Dūņa dēli Romāns un Jānis. Izstādē no Valmieras muzeja, Cēsu muzeja, Romāna Dūņa un vairāku kolekcionāru krājuma skatītājiem piedāvājam aplūkot vairāk kā 463 šeit Valmierā iespiestu grāmatu, atklātņu, afišu, kalendāru, brošūru u.c. iespieddarbu.

Šodien jāpiemin, protams, arī rūpīgākais sava tēva atstātā mantojuma glabātājs un «Atjaunotās Šanas biedrības Goda prezidents (ievēlēts 2003. gada 13. septembrī), Jāņa Dūņa vecākais dēls Romāns Dūnis (1925 -2007).

KĀ VIENS NO APSKATES OBJEKTIEM VALMIERĀ - PILSĒTAS VIESIEM TIEK PIEDĀVĀTS ARĪ JĀŅA DŪŅA NAMS. PLAŠĀKA INFORMĀCIJA PAR TO IZLASĀMA CEĻVEDĪ «MĀKSLA UN ARHITEKTŪRA VALMIERĀ», IZDEVUSI VALMIERAS PILSĒTAS PAŠVALDĪBA, 2016.

MĀKSLA UN ARHITEKTŪRA CEĻVEDIS VALMIERĀ

Grāmatizdevējs un grāmattirgotājs Jānis Dūnis uz jaunuzcelto namu, kura pirmajā stāvā bija grāmatveikals, pārcēlās 1940. gada pavasarī. Jau tā gada vasarā padomju vara nacionalizēja grāmatu un rakstāmlietu tirgotavu, bet 1941. gada 14. jūnijā Jāņa Dūņa ģimene tika apcietināta un izsūtīta. Tas ir viens no pēdējiem namiem, ko Valmierā uzcēla pirms 2. pasaules kara, un vienīgais dzīvokļu nams ar veikala telpām pirmajā stāvā, kas tika atjaunots pilsētas centrā pēc 2. pasaules kara.

Padomju varas gados ēkā darbojas gan komjaunatnes Valmieras rajona komiteja, gan Valmieras pilsētas darbaļaužu, vēlāk Tautas deputātu padomes. Mantiniekiem, atgūstot namu un telpas un atvēlot tās veikaliem, vairāki logi pārveidoti par durvīm ar ieeju tieši no ielas. Nams Rīgas ielā 9 ir diezgan grezns neoeklektisks nams, kura 1. stāvā fasāde rustota, ar pilastriem uzsvērtā kāpņu telpa, bet 2. un 3. stāva logiem ir dekoratīva apdare.»

TIEKAMIES NĀKOŠAJOS «TIPOGRĀFIJAS STĀSTOS» MAIJĀ

Paldies par uzmanību!

